

ORIGINALAS

PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS PAVADINIMAS

Įmonės UAB „DeVido“ eksploatuoti netinkamų transporto priemonių demontavimo aikštelės ūkinės veiklos sanitarinės apsaugos zonos koregavimas.

PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETA

Senojo Kaimo g. 9, Šiaudinių k., Vyžuonų sen., Utenos r.
Sklypo unikalus Nr. 4400-1252-5649
Sklypo kadastrinis Nr. 8240/0011:282 Naujasodžio k. v.

PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIUS

UAB „DeVido“ vadovas Laimonas Grybauskas
Tel. +370 616 37822
el. paštas: devido.laimonas@gmail.com

POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS DOKUMENTŲ RENGĖJAS

MB „Aplinkosaugos specialistai“
Juridinio asmens kodas 304742906,
Skersinės Sodų 5-oji g. 29, LT-08449 Vilnius
Visuomenės sveikatos priežiūros veiklos
licencija, verstis poveikio visuomenės
sveikatai vertinimu Nr. VSL-944
Tel. 8 672 40 032
El. p.: tomas@aplinkosaugosspecialistai.lt
www.aplinkosaugosspecialistai.lt

ATASKAITOS VERSIJA |

RENGIMO METAI 2025

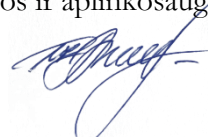
Pareigos	Vardas, pavardė	Parašas
Direktorius	Tomas Semėnas	
Aplinkosaugos PV	Indrė Jankauskienė Fizinio asmens PVSV licencijos Nr. VVL-0617	

I. BENDRIEJI DUOMENYS

1. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos organizatorių (užsakovą)

Ūkinės veiklos organizatorius	UAB „DeVido“
Įmonės kodas	302647943
Atsakingas asmuo, Adresas, tel., faksas, el. paštas	Įmonės vadovas Laimonas Grybauskas Senojo Kaimo g. 9, Šiaudinių k., Vyžuonų sen., Utenos r. tel.: +370 616 37822 el. paštas: devido.laimonas@gmail.com

2. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitos rengėją

Dokumentų rengėjas	MB „Aplinkosaugos specialistai“
Pareigos	MB „Aplinkosaugos specialistai“ direktorius Tomas Semėnas Juridinio asmens visuomenės sveikatos priežiūros veiklos licencija, verstis poveikio visuomenės sveikatai vertinimu Nr. VSL-944 Visuomenės sveikatos ir aplinkosaugos PV Indrė Jankauskienė Fizinio asmens PVSV licencijos Nr. VVL-0617
Buveinės adresas, tel., kontaktinis mob.	Skersinės Sodų 5-oji g. 29, LT-08449 Vilnius Mob.: 8 672 40 032
Korespondencijos siuntimo adresas	Skersinės Sodų 5-oji g. 29, LT-08449 Vilnius
El. paštas	tomas@aplinkosaugospecialistai.lt

Turinys

3.	PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS.....	6
3.1.	Ūkinės veiklos ekonominės veiklos rūšies kodas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.)	6
3.2.	Ūkinės veiklos pajėgumas, gaminama produkcija (teikiamos paslaugos), naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai ištekliai	6
3.3.	Ūkinėje veikloje naudojamų technologijų aprašymas, esamų ir planuojamų statinių ir įrenginių išdėstymo planas	9
4.	PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ	17
4.1.	planuojamos ūkinės veiklos vieta (adresas) pagal administracinius teritorinius vienetų, jų dalis ir gyvenamąsias vietas (apskritis, savivaldybė, seniūnija, miestas, miestelis, kaimas, viensėdis, gatvė); teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, ne senesnis kaip 3 metų žemėlapis su gretimybėmis (ortofoto ar kitokiame žemėlapyje, kitose grafinės informacijos pateikimo priemonėse apibrėžta planuojama teritorija; planų mastelis pasirenkamas atsižvelgiant į planuojamos teritorijos ir teritorijos, kurią planuojama ūkinė veikla gali paveikti, dydžius), esamos ir suplanuotos gretimybės (žemės sklypai ir pastatai, su kuriais ribojasi teritorija), teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, svarba aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos, ekonominiu, visuomeniniu ar kt. požiūriais, objektai, kuriems nustatytos sanitarinės apsaugos zonos, informacija apie sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymą ir įregistravimą, kita svarbi informacija;	17
5.	ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS.....	22
7.	ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ	48
8.	SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ NUSTATYMO ARBA TIKSLINIMO PAGRINDAS	60
9.	POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODŲ APRAŠYMAS	64
10.	POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS	65
11.	REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS	65
12.	LITERATŪROS SĄRAŠAS.....	66

SANTRUMPOS IR PAAIŠKINIMAI

PVSV Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

PAV Poveikio aplinkai vertinimas

SAZ Sanitarinė apsaugos zona

ŪV Ūkinė veikla

TP Transporto priemonė

Įvadas

Įmonės UAB „DeVido“ pagrindinė veikla yra eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (toliau - ENTP) demontavimas ir demontuotų atliekų tvarkymas. ENTP atliekų tvarkymo aikštelė veiklą vykdo adresu Senojo Kaimo g. 9, Šiaudinių k., Vyžuonų sen., Utenos r. ENTP įrenginio projektinis pajėgumas - 200 t/metus (~133 vnt.). Vienu metu įrenginyje daugiausia laikoma iki 8 t arba 5 vnt. ENTP. Didžiausias vienu metu ENTP atliekų tvarkymo įrenginyje laikomas atliekų kiekis neturi viršyti 33,56 t visų atliekų.

Eksploatuoti netinkamos transporto priemonės demontuojamos ir automobilių atliekos tvarkomos sklype esančio pastato patalpų viduje, ant kietos, skysčiams nelaidžios betono dangos. Visos demontuotų ENTP atliekų sandėliavimo vietos yra suskirstytos zonomis pagal atliekų grupes, kurios išskirtos pagal fizikines ir chemines savybes. Atskirai laikomos pavojingos ir nepavojingos atliekos.

Aikštelės darbo laikas - 5 darbo dienos (I-V) per savaitę nuo 8.00 iki 17.00 val. (253 d. d. per metus). Savaitgaliais ir šventinėmis dienomis nedirbama. Įmonėje nuolat dirba 8 asmenys. ENTP ardo 2 darbuotojai. Viena ENTP išardoma per ~1,9 d.d. Aikštelės darbo laikas - 21 d.d./per mėn., 253 d.d./per metus (5 darbo dienų savaitė).

UAB „DeVido“ ENTP tvarkymo aikštelės sklypas nesiriboja su gyvenamosios ar visuomeninės paskirties teritorijos žemės sklypais. Aplinkiniuose sklypuose vyrauja pramonės ir sandėliavimo paskirties objektų teritorijos žemės sklypai. Artimiausi gyvenamieji namai (adresais Senojo kaimo g. 10 ir 12) nuo ūkinės veiklos (toliau – ŪV) objekto rytų kryptimi, kitapus Senojo kaimo g., nutolę už 90 m. Pietinėje dalyje už ~110 m yra gyvenamoji aplinka (sklypo riba) adresu Senojo kaimo g. 14, už ~185m – gyvenamoji aplinka adresu Senojo kaimo g. 26, o už ~120 m – gyvenamoji aplinka adresu Senojo kaimo g. 30; šiaurės vakarinėje dalyje už ~140 m yra gyvenamoji aplinka adresu Senojo kaimo g. 32; šiaurinėje dalyje už ~260 m yra suformuotas žemės sklypas, kuriam suteiktas adresas ir kuriame galima gyvenamoji aplinka adresu Pakalnės g. 12.

Artimiausi visuomeninės paskirties pastatai yra Vyžuonos miestelyje. Vyžuonos Šv. Jurgio bažnyčia, adresu Vyžuonos, 28371 Utenos r., nuo ūkinės veiklos sklypo ribos nutolusi už ~5,5 km. Artimiausia gydymo įstaiga – Vyžuonos šeimos medicinos kabinetas, adresu Vyžuonos, Šilo g. 4, Utenos raj. nuo ŪV sklypo ribos nutolusi už ~5,8 km.

UAB „DeVido“ ŪV vykdymo metu cheminė oro tarša galima iš stacionarių ir mobilių oro taršos šaltinių. Įmonėje veikia vienas organizuotas stacionarus oro taršos šaltinis (toliau - o.t.š.) – malkomis kurenama kieto kuro katilinė (o.t.š. Nr. 001). Katilinė naudojama buitinių patalpų šildymui. Kitų stacionarių oro taršos šaltinių nėra.

Triukšmo tarša susidaro ENTP demontavimo veikloje naudojamos įrangos bei aptarnaujančio transporto. Pastate triukšmo lygis susidaro ten naudojant įvairius rankinius įrankius (smūginčius

veržliasukius, elektrinę pjaustymo įrangą, veikiant kompresoriui ir pan.). Skaičiavimuose priimama, bei įmonėje atlikto rizikos vertinimo metu nustatyta, jog darbuotoją veikiančio triukšmo ekspozicija 8 val. pamainos laikotarpiu neviršija viršutinės vertės veiksams pradėti, t.y. 85 dBA. Skaičiavimuose priimamas blogiausias scenarijus, jog ekvivalentinis triukšmo lygis ($L_{A,eq}$) pastate visą dieną yra 85 dBA, atitvarų (mūro sienos) garso izoliavimo R_w rodiklis – 55 dBA, langų ir garažo vartų – atitinka D garso klasę (R_w atitinkamai 27-32 dB). Pastato dalies, kur vykdoma ardymo veikla langai nevarstomi, garažo vartai užsakovo duomenimis atidaromi tik tuomet, kai vykdomi krovos darbai.

Įmonė veiklą vykdo viena pamaina dienos metu, todėl pagrindinis atvykstančių TP srautas vyksta tik dienos metu. Mobilūs triukšmo šaltiniai veiklos teritorijoje yra judantis lengvasis ir sunkusis autotransportas, vienas autokrautuvas, 6 ir 4 vietų lengvojo autotransporto stovėjimo aikštelės (plotinis triukšmo šaltinis). Per dieną į įmonę atvyksta iki 4 sunkiasvorių transporto priemonių. Skaičiavimuose priimta, kad dienos metu į įmonės teritoriją atvyksta ir išvyksta 26 lengvosios TP. Teritorijoje važinėja vienas ratinis dyzelinis autokrautuvas.

UAB „DeVido“ ūkinė veikla nesusijusi su taršos kvapais susidarymu. Įmonės veikloje nesusidarys jokių biologškai skaidžių atliekų, kurios galėtų sukelti nepageidaujamą kvapą. Surinkti tepalai, stabdžių skysčiai, alyvos ir kt. laikomi sandariose tam skirtose talpose, jokie teršalai ar kvapai į aplinkos orą neišsiskiria.

Atliktais teršalų bei triukšmo sklaidos modeliavimo duomenimis prognozuojama, kad už įmonės sklypo ribos, taip pat ir artimiausioje gyvenamojoje bei visuomeninės paskirties aplinkoje, viršnorminės fizikinės, cheminės taršos ir taršos kvapais ūkinė veikla negeneruos.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo¹ 3 priedo, 2 lentelės 7. punktu, atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiams (statiniams) reglamentuojama 100 m SAZ.

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo dokumentai rengiami norint koreguoti įmonei Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu¹ nustatytą sanitarinę apsaugos zoną. PVSV Ataskaitoje įvertinamas ūkinės veiklos paskleidžiamų aplinkos oro teršalų, kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių sukeltas poveikis žmogaus sveikatai.

Vadovaujantis LR planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu², ūkinė veikla nepatenka į sąrašą ūkinių veiklų, kurios poveikis aplinkai privalo ar turi būti vertinamas.

Įmonė turi Aplinkos apsaugos agentūros išduotą Taršos leidimą Nr. TU(2)-71/TL-U.4-32/2018, taip pat 2021-11-09 patikslintą ir suderintą Atliekų naudojimo ar šalinimo techninį reglamentą. Dokumento registracijos Nr. (30.4)-A4E-12770.

PVSV ataskaita parengta vadovaujantis Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniais nurodymais, patvirtintais LR sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-491 „Dėl Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų patvirtinimo“ (toliau – PVSV nurodymai).

¹ Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas Nr. XIII-2166, patvirtintas 2019 m. birželio 6 d. (galiojanti suvestinė redakcija 2025-02-01)

² LR planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 pakeitimo įstatymas 2017-06-27 Nr. XIII-529 (galiojanti suvestinė redakcija 2023-06-23)

3. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS

3.1. Ūkinės veiklos ekonominės veiklos rūšies kodas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.)

Vadovaujantis Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (Žin., 2007-11-20, Nr. 119-4877), pareiškiama ūkinė veikla priskiriama:

E sekcija – VANDENS TIEKIMAS NUOTEKŲ VALYMAS, ATLIEKŲ TVARKYMAS IR REGENERAVIMAS

38 – Atliekų surinkimas, tvarkymas ir šalinimas; medžiagų atgavimas

38.31 – Mašinų duženų išmontavimas

38.31

Mašinų duženų išmontavimas

Į šią klasę įeina bet kokių duženų (automobilių, laivų, kompiuterių, televizorių ir kitos įrangos) išmontavimas medžiagų atgavimo tikslais.

Į šią klasę neįeina:

- naudotų daiktų, tokių kaip šaldytuvai, šalinimas, siekiant sunaikinti kenksmingąsias atliekas, žr. 38.22
- automobilių, laivų, kompiuterių, televizorių ir kitos įrangos išmontavimas, siekiant gauti perparduoti tinkamas dalis, žr. G sekciją.

3.2. Ūkinės veiklos pajėgumas, gaminama produkcija (teikiamos paslaugos), naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai ištekliai

Ūkinės veiklos pobūdis ir pajėgumas

Įmonės UAB „DeVido“ pagrindinė veikla – eksploatuoti netinkamų transporto priemonių demontavimas ir demontuotų atliekų tvarkymas. ENTP demontavimo aikštelės projektinis pajėgumas - 200 t/metus (~133 vnt.). Vienu metu įrenginyje daugiausia laikoma iki 8 t arba 5 vnt. ENTP. ENTP priimamos ir tvarkomos esamo uždaro pastato viduje. Atliekų laikymo vietos plotas – 2588,15 m².

Į ūkinės veiklos objektą priimamos tik ENTP atliekos – 16 01 04* (eksploatuoti netinkamos transporto priemonės). Didžiausias vienu metu patalpose laikomas kiekis – 8 t.

Demontavus ENTP susidarancios atliekos ir atliekų kiekis pateikiamas 1 lentelėje, 7 p.

Įmonės veiklos tikslas – užtikrinti saugų aplinkai ir visuomenės sveikatai ENTP atliekų tvarkymą, efektyviai išnaudoti metalų laužo paruošimo galimybes jo pakartotinam panaudojimui perduodant antriniam perdirbimui. ENTP atliekos surenkamos, saugojamos, demontuojamos ir rūšiuojamos taip, kad nekeltų pavojaus žmonių sveikatai ir aplinkai. Sutvarkytos demontuotos ENTP atliekos parduodamos Lietuvos perdirbėjams tolimesniam naudojimui.

1 lentelė. Susidarančios atliekos po ENTP atliekų (atliekos kodas: 16 01 04*) demontavimo.

Nr.	Atliekos kodas	Atliekos pavadinimas	Patikslintas pavadinimas	Atliekų fizinės savybės	Didžiausias vienu metu laikomas atliekų kiekis, t
1.	16 01 17	Juodieji metalai	Metaliniai kėbulai	Kieta	16,0
2.	16 01 18	Spalvotieji metalai	Aliuminis	Kieta	1,0
3.	16 01 20	Stiklas	Stiklas	Kieta	0,6
4.	16 01 19	Plastikai	Plastikai	Kieta	3,0
5.	16 01 22	Kitaip neapibrėžtos atliekos	Laidai	Kieta	2,5
6.	16 01 12	Stabdžių trinkelės	Stabdžių trinkelės	Kieta	0,1
7.	16 01 03	Naudoti nebetinkamos padangos	Naudoti nebetinkamos padangos	Kieta	1,5
8.	16 01 07*	Tepalo filtrai	Tepalo filtrai	Kieta	0,03
9.	16 01 21*	Pavojingos sudedamosios dalys	Kuro filtrai	Kieta	0,03
10.	16 01 21*	Pavojingos sudedamosios dalys	Oro įsiurbimo filtrai	Kieta	0,03
11.	16 06 01*	Švino akumuliatoriai	Švino akumuliatoriai	Kieta	0,2
12.	16 01 13*	Stabdžių skystis	Stabdžių skystis	Skysta	0,01
13.	16 01 14*	Aušinimo skysčiai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų	Aušinimo skysčiai	Skysta	0,06
14.	13 02 08*	Kita variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva	Atidirbti tepalai	Skysta	0,5

ENTP įrenginio projektinis pajėgumas – 200 t/metus (133 vnt.), didžiausias vienu metu laikomų atliekų kiekis – 8 t (5 vnt.). ENTP ardo 2 darbuotojai. Viena ENTP išardoma per 1,9 d.d. Aikštelės darbo laikas - 21 d.d./per mėn., 253 d.d./per metus (5 darbo dienų savaitė). Pagrindimas: 133 vnt/per metus : 12 mėn. = 11 vnt/mėn.; 21 d.d./per mėn. : 11 vnt/mėn. = 1,9 d.d./vienos ENTP ardymui. Vienos ardymui priimamos ENTP vidutinis svoris apie 1,5 t. Per metus ardymui bus priimama: 133 vnt x 1,5 t = 199,5 t. Reikalingas dienų skaičius nustatomas taip: $1,9 \times 133 = 252$ dienos.

2. lentelė. ENTP pajėgumas.

Veikla, paslauga	Mato vnt.	Numatomas kiekis per metus
Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių su skysčiais demontavimas (atliekos kodas 16 01 04*)	vnt.	133
	t.	200
Didžiausias vienu metu laikomų ENTP atliekų kiekis (atliekos kodas 16 01 04*)	vnt.	5
	t.	8

Surinktos atliekos, taip pat po atliekų apdorojimo gautos atliekos, vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatomis, iki perdavimo galutiniam tvarkytojui naudojimui laikomos ne ilgiau nei 3 metus, o šalinimui skirtos atliekos – ne ilgiau nei metus.

Įmonėje veikla vykdoma vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatymu, Atliekų tvarkymo taisyklėmis ir kitais teisės aktais nustatytais reikalavimais. Įmonėje vykdoma atliekų tvarkymo apskaita; Atliekų priėmimo procedūra atitinka atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytus reikalavimus; atliekų tvarkymo metu išsipylusios išsibarsčiusios atliekos yra surenkamos sorbentais, pašluostėmis ir kitomis priemonėmis, nuolatos palaikoma švari aplinka.

Naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai ištekliai

UAB „DeVido“ vykdomoje ūkinėje veikloje nenaudojamos pavojingos cheminės medžiagos ir preparatai. Naudojamų žaliavų, kuro ir pagalbinių medžiagų kiekiai pateikti 3 lentelėje žemiau. Įmonė kurą savo reikmėms perka mažmeninės prekybos tinkle (degalinėse), todėl saugos duomenų lapų neturi.

3 lentelė. Įrenginyje naudojamos žaliavos, kuras ir papildomos medžiagos.

Eil. Nr.	Žaliavos, kuro rūšies arba medžiagos pavadinimas	Planuojamas naudoti kiekis, matavimo vnt. (t, m ³ , ar kt. per metus)	Kiekis, vienu metu saugomas vietoje (t, m ³ , ar kt. per metus), saugojimo būdas (atvira aikštelė ar talpyklos, uždarytos talpyklos ar uždengta aikštelė ir pan.)
1	2	3	4
1.	Kietas kuras (malkos)	15 m ³	5 m ³
2.	Sorbentai ir pašluostės	0,1 t/m	0,05 t (uždaruose maišuose ar plastikinėje taroje)
3.	Dyzelinas	3 t/m	0,2 t (technikos kuro bakuose)

Atliekų priėmimo ir laikymo zonoje bei ENTP išmontavimo zonoje nuolat laikomos sorbentų (spec. sorbentų, pjuvenų, pašluosčių ar pan.) atsargos (vienu metu apie 50 kg) galimai išsiliejusiems pavojingiems skysčiams surinkti ir jų plitimui lokalizuoti. Sorbentai laikomi uždaroje metalinėse talpose, metinės sąnaudos - pagal poreikį, preliminariai apie 0,1 t/m.

Geriamas vanduo, taip pat vanduo buities reikmėms perkamas plastikinėje taroje. Įmonės technologiniame procese vanduo nenaudojamas. Vandens, žemės, dirvožemio, biologinės įvairovės ir kt. gamtos ištekliai ūkinėje veikloje nėra naudojami.

Buitinės nuotekos valomos vietiniame buitinių nuotekų valymo įrenginyje. Paviršinės netaršios nuotekos lietvamzdžiais nuvedamos į žalius plotus.

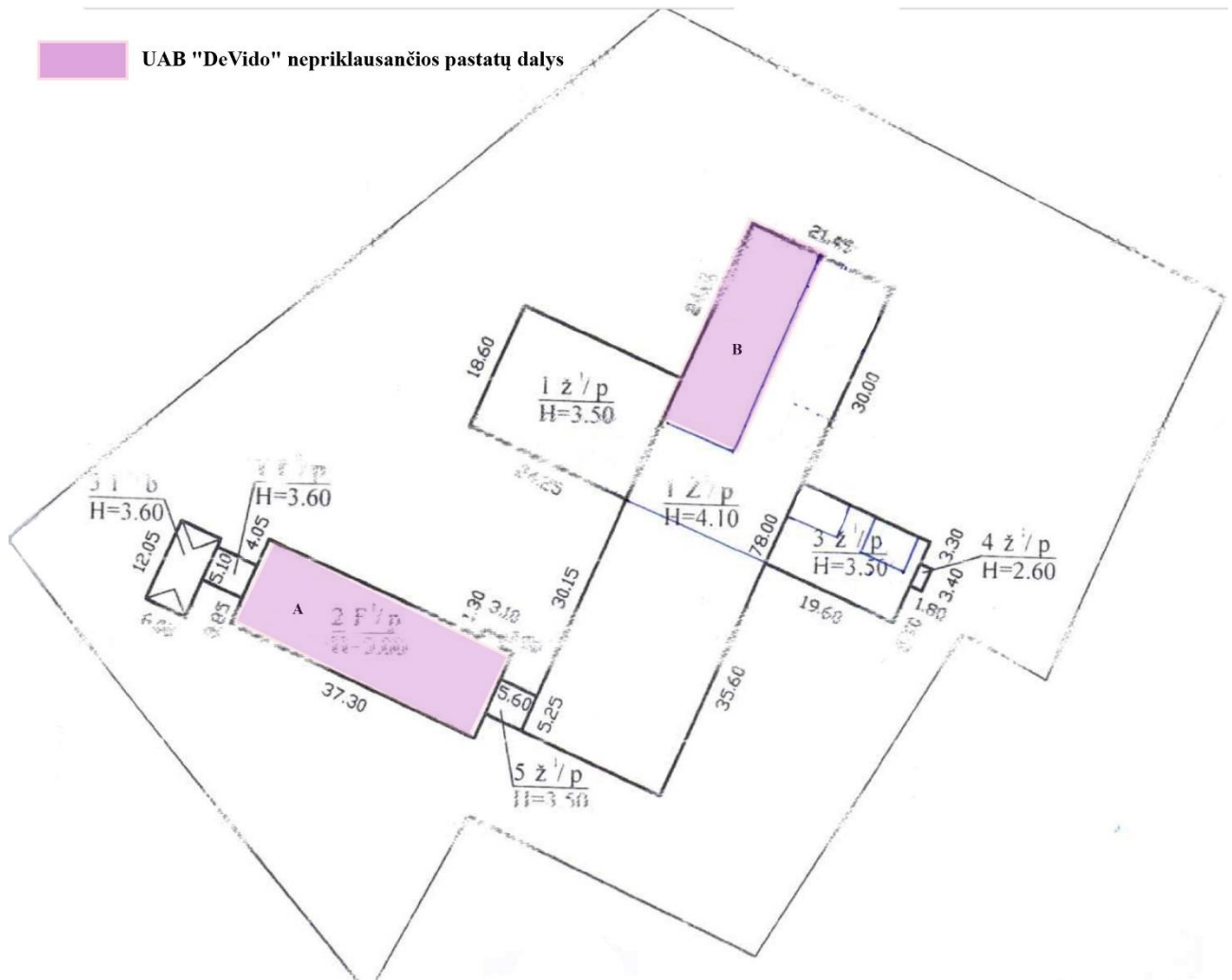
Elektros energija įmonėje naudojama patalpų apšvietimui, taip pat naudojamų įrenginių darbui. Per metus objektas sunaudoja apie 12000 kWh elektros energijos, per mėnesį vidutiniškai 1000 kWh elektros energijos. Sunaudotas elektros energijos kiekis apskaitomas pagal įmonės teritorijoje sumontuotą el. skaitiklį.

Darbuotojų buitinės patalpos šildomos kieto kuro katilu (kūrenama malkomis). Katilo šiluminis našumas 0,025 MW. Per metus sudeginama 10,0 t (15 m³) medienos ir pagaminama 33,06 MWh šiluminės energijos.

3.3. Ūkinėje veikloje naudojamų technologijų aprašymas, esamų ir planuojamų statinių ir įrenginių išdėstymo planas

Esamų statinių išdėstymo planas

UAB „DeVido“ ENTP demontavimo veiklą vykdo buvusios karvių fermos pastatuose, kurie sublokuoti vienas šalia kito. Ūkinei veiklai naudojamos ne visos patalpos, A ir B pastatų dalys nenaudojamos. Įmonės ūkinė veikla vykdoma 2588,15 m² plote.

1 pav. Žemės sklypo plano su esamais statiniais brėžinio ištrauka.

Esami statiniai:

Pastatas – Karvidė su pieno bloku, gim. bloku, priestatu, jungiamuoju koridoriumi. Unikalus pastato Nr. 8297-2008-6014. Daikto pagrindinė naudojimo paskirtis: Kita (fermų). Žymėjimas plane – 1Ž1p. Pastatas vieno aukšto, 2168,50 m² ploto. Statinys - plytų mūro;

Pastatas – Šakniavaisių sandėlis. Unikalus Nr. 8297-2008-6025. Daikto pagrindinė naudojimo paskirtis: Sandėliavimo. Žymėjimas plane – 2F1p. Vieno aukšto, užtatymo plotas – 508 m² (UAB “DeVido” ūkinei veiklai nepriklauso);

Pastatas – Stoginė. Unikalus Nr. 8297-2008-6036. Daikto pagrindinė naudojimo paskirtis: Pagalbinio ūkio. Žymėjimas plane – 3I1p. Vieno aukšto, užtatymo plotas – 72,0 m².

Visi statiniai yra esami, papildomų statinių statyba neplanuojama.

Nekilnojamojo turto centrinio duomenų banko registro išrašų kopijos (žemės sklypo ir patalpų) pateikiamos PVSV Ataskaitos 1 priede.

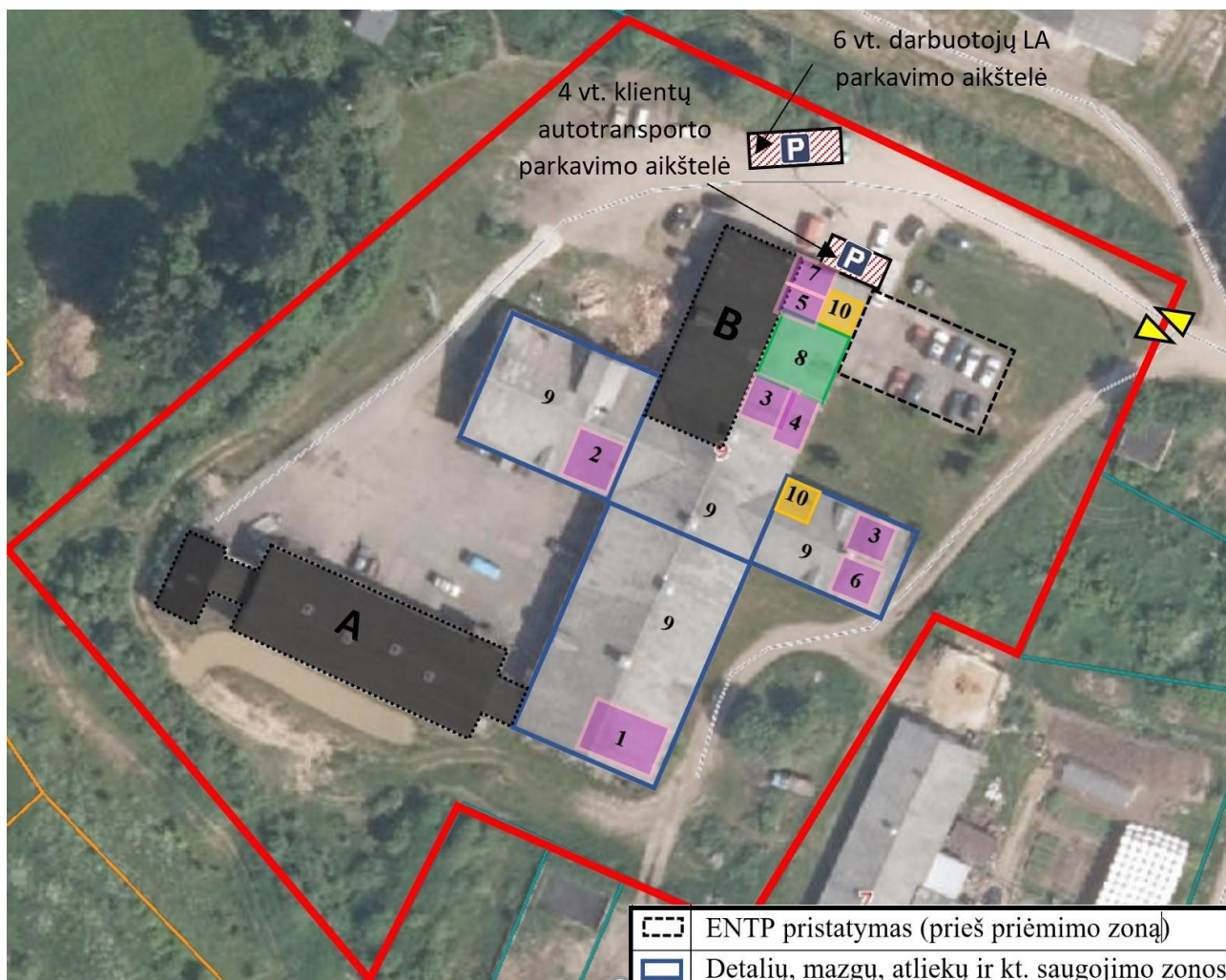
Technologijos aprašymas

Atliekų tvarkymo zonos, išdėstymo planas

Visa veikla vykdoma pastate, 2588,15 m² plote. Priimant eksploatuoti netinkamą naudotą automobilį yra išduodamas transporto priemonės sunaikinimo pažymėjimas. Užpildomi du Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių sunaikinimo pažymėjimo egzemplioriai, iš kurių pirmasis atiduodamas savininkui, kurį gavęs eksploatuoti netinkamos transporto priemonės savininkas pateikia transporto priemones Lietuvos Respublikoje registruojančiai, registravimo dokumentus išduodančiai ir registravimo duomenis tvarkančiai valstybės įmonei „Regitra“, antrasis laikomas pažymėjimą išdavusioje įmonėje. Eksploatuoti netinkamos transporto priemonės sunaikinimo pažymėjimas pateikiamas Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos per GPAIS sistemą.

4 lentelė. Zonos paskirtis, plotas ir laikomų atliekų rūšis ir kiekis.

Zonos Nr.	Zonos paskirtis	Zonos plotas, m ²	Laikomų atliekų	
			Kodas	Kiekis, t, vnt
1.	ENTP priėmimas ir laikymas	105,0	16 01 04*	8,0
2.	Naudotos padangos	15,0	16 01 03	1,5
3.	Plastikai	63,15	16 01 19	3,0
4.	Juodo metalo laikymo zona	35,0	16 01 17	16,0
5.	Spalvotieji metalai	35,0	16 01 18	1,0
6.	Stiklas	30,0	16 01 20	0,6
7.	Pavojingos demontuotų ENTP atliekos: Kita variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva; Tepalo filtrai; Pavojingos sudedamosios dalys (kuro filtrai, oro įsiurbimo filtrai); Aušinimo skysčiai, kuriuose ra pavojingų cheminių medžiagų; Stabdžių skystis; Švino akumuliatoriai	15,0	13 02 08*	0,5
			16 01 07*	0,03
			16 01 21*	0,06
			16 01 14*	0,06
			16 01 13*	0,01
			16 06 01*	0,2
8.	ENTP išmontavimo ardymo zona	105,0	16 01 04*	3 vnt.
9.	Pakartotiniam naudojimui tinkamų detalių ir mazgų laikymas	2150,0	-	6950 t
10.	Personalo zona	35,0	-	-

2 pav. UAB „DeVido“ ENTP demontavimo aikštelės atliekų išdėstymo schema.

Užregistruota transporto priemonė patenka į naudotų automobilių **priėmimo ir saugojimo zoną (Nr.1)**. Ši zona randasi pastato viduje, plotas – 105 m². Joje priimami automobiliai, numatoma tolimesnė jų ardymo eiga ir eiliškumas, forminami priėmimo dokumentai. Vertinama, kad vidutiniškai vienos ENTP matmenys yra 4 m x 2 m. Vienam automobiliui laikyti reikalingas plotas – 8 m². Įvertinus tarpus tarp automobilių, vienam ENTP reikalingas plotas 9 m². Planuojamas didžiausias vienu metu veiklos vietoje laikomas ENTP (16 01 04*) kiekis – 8 t. Darant prielaidą, kad viena ENTP vidutiniškai sveria 1,5 t, reikalingas plotas numatytam kiekiui yra ne mažiau 50 m². Zona yra padengta betonine danga, kuri atspari benzino ir kitų skysčių ardomajam poveikiui. ENTP pristatomos pasvertos, įmonė šią paslaugą perka iš UAB „Arvimeta“. Toliau transporto priemonė patenka į išmontavimo zoną, padengtą betono danga. Pastate visos atliekų sandėliavimo vietos yra suskirstytos zonomis pagal atliekų grupes, kurios išskirtos pagal fizikines ir chemines savybes. Atskirai laikomos pavojingos ir nepavojingos atliekos. Žiūr. 4 lentelę ir 2 paveikslą.

Padangų laikymo zonoje (Nr. 2) ENTP demontavimo metu panaudotų padangų atliekos laikomos 15 m² išskirtoje zonoje (žiūr. 2 pav.). Padangos dedamos į rietuves pagal priešgaisrinės saugos reikalavimus ir laikomos iki perdavimo, pagal sudarytas rašytines sutartis, atliekų tvarkytojams, registruotiems ATVR. Rietuvės ilgis ir plotis bus ne didesnis kaip 10 m, aukštis – ne didesnis kaip 3 m, tarpai tarp rietuvių turi būti ne siauresni kaip 10 m. Didžiausias vienu metu laikomas

padangų kiekis 1,5 t. Vienos padangos svoris ~10 kg, padangų bus apie 150 vnt. Viena padanga užima apie $0,7 \text{ m}^2$ plotą ir kraunama į viršų po 10 vnt. Naudoti nebetinkamos padangos užims: $150 \text{ vnt.} \times 0,7 \text{ m}^2 : 10 = 10,5 \text{ m}^2$.

Išrūšiuotos nepavojingos **plastikų atliekos** (16 01 19) laikomos išskirtoje **zonoje Nr. 3**, kurios plotas – $63,15 \text{ m}^2$. Vidutinis plastiko atliekų tankis yra apie $1,5 \text{ t/m}^3$, didžiausias vienu metu laikomas jo kiekis – 3,0 t. Vienoje krūvoje telpa plastiko: $3,33 \text{ m}^3 \times 1,5 \text{ t/m}^3 \times 1,5 \text{ t/m}^3 = 5 \text{ t}$. Krūvos plotas – 2 m^2 .

Juodojo metalo laužo laikino laikymo zona pastate Nr. 4, zonos plotas – 35 m^2 . Juodojo metalo laužo atliekos laikomos keliuose krūvose iki 2,5 m aukščio, kur vienos krūvos užimamas plotas apytiksliai sudaro 2 – 6 m^2 . Viename kaube laikomų atliekų kiekis apskaičiuojamas pagal kaupo tūrį (skaičiavimo formulė: $V = 2/3 \times S \times b$; čia: S – kaupo pagrindo plotas, b – kaupo aukštis). Kaupo tūris – 10 m^3 .

Spalvotųjų metalų laužo atliekų (16 01 18) laikino laikymo vieta pastate – **zona Nr. 5**, zonos plotas – $35,0 \text{ m}^2$. Spalvotojo metalo (aliuminio) tankis: Al – $2,69 \text{ t/m}^3$, didžiausias vienu metu laikomas jo kiekis – 1 t. Vienoje krūvoje telpa spalvotojo metalo: $3,33 \times 2,69 \text{ t/m}^3 = 8,96 \text{ t}$. Krūvos plotas – 2 m^3 .

Išrūšiuotos nepavojingos **stiklo atliekos** (16 01 20) laikomos išskirtoje zonoje **Nr. 6**, zonos plotas – 30 m^2 . Vidutinis stiklo atliekų tankis ~ $2,6 \text{ t/m}^3$. Didžiausias vienu metu laikomas jo kiekis – 0,6 t. Vienoje krūvoje telpa stiklo: $1,67 \text{ m}^3 \times 2,6 \text{ t/m}^3 = 4,33 \text{ t}$. Krūvos plotas – 1 m.

ENTP esantys skysčiai: variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva, stabdžių skystis, aušinamieji skysčiai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, laikomi **pavojingų atliekų zonoje Nr. 7**, zonos plotas – 15 m^2 . Atliekos tarpusavyje nesimaišo. Visos pavojingos atliekos yra ženklinamos, t.y. prie kiekvienos pavojingų atliekų saugojimo talpos yra išpajamasis ženklas apie jos pavojingumą. Pavojingi skysčiai laikomi sandariuose nuo 5 l iki 200 l metalinėse ir/ar plastikinėse talpose. Pavojingų atliekų zonoje talpos viena nuo kitos stovės nuo 0,5 iki 5 m atstumu. Švino akumuliatoriai, degimo variklių degalų filtrai, oro įsiurbimo filtrai, tepalų filtrai, užterštos pašluostės ir užterštas absorbentas bus sandėliuojamas sandariuose metalinėse ir plastikinėse talpose, pavojingų atliekų laikymo zonoje. Pavojingos atliekos laikomos patalpoje, kurioje nepatenka nei tiesioginiai saulės spinduliai, nei krituliai.

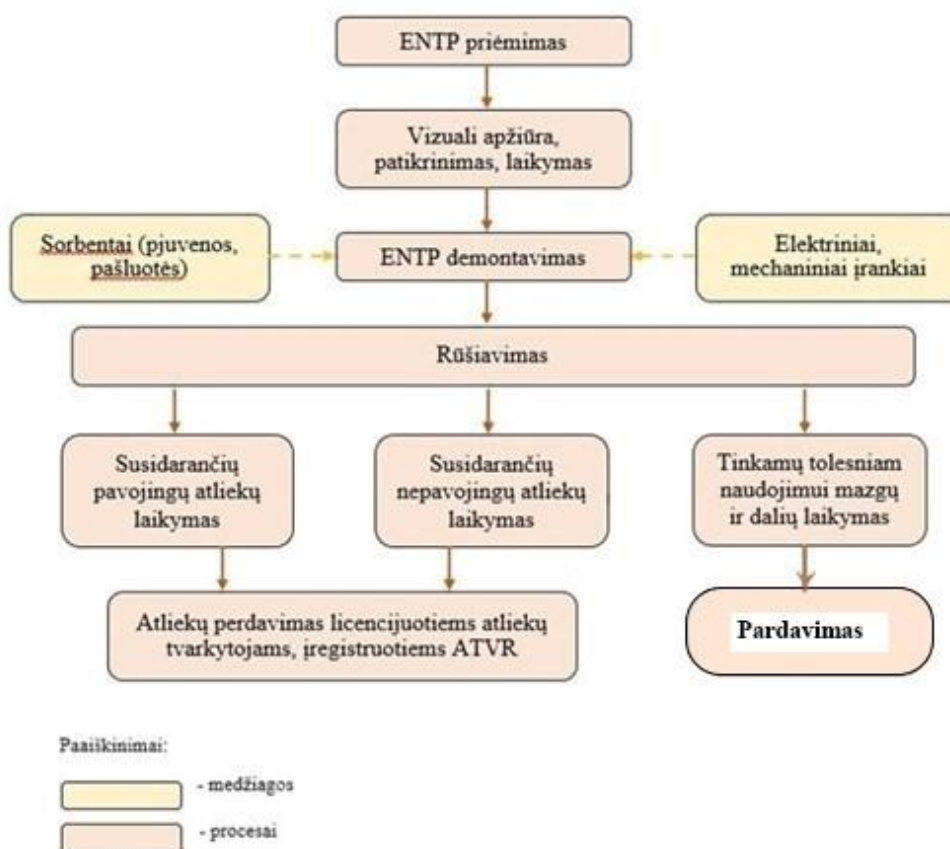
ENTP išmontavimo zonai (Nr. 8) pastate išskirtas 105 m^2 plotas, kuriame bus nukenksminamos ir išmontuojamos priimtose ENTP (16 01 04*). Demontavimo zonoje yra sumontuotas automobilių pakėlėjas, atliekamas pagrindinių mazgų ir detalių demontavimas naudojant elektrinius rankinius įrankius (smūginius veržliasukius, elektrinę pjaustymo įrangą ir pan.). ENTP nukenksminimo operacijos atliekamos iš karto priėmus eksploatuoti netinkamą transporto priemonę arba kiek galima greičiau, bet ne ilgiau kaip tris mėnesius nuo eksploatuoti netinkamos transporto priemonės priėmimo dienos. Visos demontavimo procedūros atliekamos vadovaujantis ENTP tvarkymo taisyklėmis. ENTP tvarkomos taip, kad susidarytų kuo mažiau atliekų ir būtų galimas tolesnis šių transporto priemonių dalių panaudojimas, o susidariusios atliekos - rūšiuojamos. Zona padengta nelaidžia danga, atsparia benzino ir kitų skysčių ardančiajam poveikiui, yra nutekėjusių skysčių surinkimo priemonės, užtikrinančios aplinkos apsaugą nuo naftos produktų ir kitų teršalų (sorbentai, pašluostės, kastuvai, šepetiai ir kt.). ENTP išmontavimo zonoje nuolat laikomos sorbentų (spec. sorbentų, pjuvenų, pašluosčių ar pan.) atsargos (apie 25 kg vienu metu) galimai išsiliejusiems pavojingiems skysčiams surinkti ir jų plitimui lokalizuoti. Išmontavimo zonoje

draudžiama rūkyti, naudoti atvirą ugnį. Darbuotojai aprūpinti asmeninėmis darbų saugos priemonėmis. Iš ENTP, prieš demontuojant kondicionavimo sistemas, turinčias pavojingų sudedamųjų medžiagų (Chlorfluorangliavandeniliai, HCFC, HFC), ištraukiamas ir surenkamas freonas. Įmonės darbuotojai patys freono neišima, freono ištraukimui samdoma sertifikuota ir atestuota įmonė, turinti teisę surinkti šaltnešį.

Mazgų ir dalių, tinkamų tolesniam naudojimui, laikymo zona Nr. 9. Šios zonos plotas apytiksliai sudaro 2150 m². Šios zonos ploto ribos brėžinyje apibrėžtos tamsiai mėlynos spalvos linija ir sudaro didžiąją dalį ūkinės veiklos patalpų. Vertinama, kad apytikslis mazgų ir dalių, tinkamų tolimesniam naudojimui, tankis yra 650 kg/m³. Mazgai ir dalys, tinkami tolesniam naudojimui, laikomi stelažuose ant lentynų ir/arba dėžėse ant vandeniui nelaidžios grindų dangos. Įvertinus laikomų mazgų ir dalių tankį bei laikymo sąlygas, iš viso šioje zonoje gali tilpti apie 6950 t mazgų ir dalių, tinkamų tolesniam naudojimui. Esant poreikui, statoma naujų lentynų mazgų ir detalių laikymui. Mazgų ir detalių, tinkamų tolesniam naudojimui, realizavimo laikotarpis teisės aktais nėra nustatomas. Pripažintos tinkamomis naudoti demontuotos automobilių detalės yra parduodamos.

Personalui pastate skirta zona Nr. 10. Šios zonos plotas – 35 m². Čia įrengtos buitinės bei poilsio patalpos darbuotojams.

ENTP atliekų tvarkymo technologinio proceso schema

3 pav. ENTP tvarkymo technologinio proceso schema.

Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių nukenksminimas ir demontavimas

ENTP nukenksminimas atliekamas demontavimo zonoje (zona Nr. 8).

Nukenksminimo proceso etapai:

- ✓ Visų pirma, spec. latalais nupilami skysčiai. Jie surenkami į sandarias atskiras talpas kiekvienam skysčiui: tepalams, alyvai, stabdžių skysčiams ir t.t. Skysčiai surenkami į 5-200 l talpas, kurios, iki perdavimo tolimesniems atliekų tvarkytojams, laikomi pavojingų atliekų laikymo zonoje (Nr. 7). Talpoms prisipildžius, skysčiai išvežami į šias atliekas priimančias įmones. Įmonės darbuotojai patys freono neišima, freono ištraukimui sandoma sertifikuota ir atestuota įmonė, turinti teisę surinkti šaltnešį, kuri atvyksta į įmonę prieš ENTP demontavimą;
- ✓ Nuimamas priekinis ir užpakalinis kapotai;
- ✓ Nuimamos priekinės ir užpakalinės duralės;
- ✓ Išimamos sėdynės;
- ✓ Išmontuojamas prietaisų skydelis ir elektros instaliacija;
- ✓ Nuimami bamperiai;
- ✓ Išimami visi stiklai;
- ✓ Nuimami sparnai;
- ✓ Išimamas akumuliatorius;
- ✓ Pašalinamas variklis, išpilami skysčių likučiai;
- ✓ Nuimami ratai, stabdžių sistemos elementai;
- ✓ Pašalinamas duslintuvas;
- ✓ Išmontuojami važiuoklės elementai;

Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių nukenksminimo procedūra atliekama iš karto ar kiek galima greičiau nuo eksploatuoti netinkamų transporto priemonių priėmimo datos, bet ne ilgiau kaip per 3 mėn. nuo priėmimo datos. Skystos pavojingos atliekos nemaišomos tarpusavyje, t.y. alyvų atliekos nemaišomos su aušinimo skysčiais ir kitais skysčiais ir iki pridavimo atliekas tvarkančioms įmonėms laikomos atskirose sandariose talpose zonoje Nr. 7, pavojingų atliekų zonoje. Visos talpos paženklinamos etikete, kurioje nurodomas atliekos kodas, atliekos pavadinimas ir pavojingumas.

Svarbu paminėti, kad eksploatuoti netinkamų transporto priemonių išmontavimas atliekamas taip, kad būtų užtikrintas jų ir jų dalių pakartotinis naudojimas ir perdirbimas.

Pakartotiniam naudojimui tinkamų detalių ir mazgų laikymas. Tinkami pakartotinam naudojimui mazgai ir dalys sandėliuojamos pakartotiniam naudojimui tinkamų detalių ir mazgų laikymo zonoje (Nr. 9). Zonos plotas paveiksle Nr. 2 pažymėtas mėlyna linija. Ši zona užima didžiąją dalį viso veiklavietės ploto (~2150,0 m²). Sunkios dalys ir mazgai laikomi ant grindinio, lengvos dalys ir detalės – stelažuose. Išmontuotos dalys ir mazgai laikomi taip, kad nebūtų pažeidžiamos skysčių turinčios dalys arba dalys, kurias galima pakartotinai naudoti. Esant poreikui, statoma naujų lentynų mazgų ir detalių laikymui. Mazgų ir detalių, tinkamų tolesniam naudojimui, realizavimo laikotarpis teisės aktais nėra nustatomas. Pripažintos tinkamomis naudoti demontuotos automobilių detalės yra parduodamos.

Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių demontavimo metu susidariusių atliekų laikymas. Pakartotinam naudojimui netinkamos automobilio dalys yra nurašomos kaip atliekos. Visos susidariusios atliekos yra išrūšiuojamos pagal jų sudėtinę medžiagą, pvz. metalas atskiriamas nuo plastiko ir pan. Atliekų kiekiai fiksuojami atliekų apskaitos informacinėje sistemoje - IS GPAIS. Visos susidarantys atliekos laikomos tam skirtose atliekų laikymo zonose: pavojingos atliekos – pavojingų atliekų laikymo zonoje, esančioje atskiroje uždaroje patalpoje, nepavojingos atliekos (plastikas, stiklas, metalai ir kt. nepavojingos atliekos) laikomos nepavojingų atliekų laikymo zonoje, pakartotiniam naudojimui netinkamos padangos – padangų atliekų laikymo zonoje. Sukaupus atitinkamą pavojingų ir nepavojingų atliekų kiekį, bet neviršijant didžiausio galimo sukaupti atliekų kiekio, visos atliekos priduodamos atliekų tvarkytojams registruotiems valstybiniame atliekas tvarkančių įmonių registre ir turintiems pavojingų atliekų tvarkymo licenciją. Atliekant transporto priemonių demontavimą susidarę naftos produktais užteršti darbo darbužiai ir pašluostės ir panaudoti absorbentai, sudedami į jiems skirtus konteinerius ir laikomi pavojingų atliekų laikymo zonoje.

5. lentelė. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (ENTP) tvarkymo veikla.

UAB „DeVido“ ENTP demontavimo įrenginyje susidarančios atliekos.

Atliekos				Atliekų naudojimo veikla		
Atliekų kodas	Atliekų pavadinimas	Patikslintas pavadinimas	Atliekos pavojingumas	Projektinis įrenginio pajėgumas, t/m	Didžiausias vienu metu laikomas atliekų kiekis, t	Galimi tolimesni atliekų tvarkymo ir laikymo būdai
1	2	3	4	5	6	7
ENTP atliekos, atliekų rūšiavimo bei apdorojimo metu gautos atliekos						
16 01 17	Juodieji metalai	Metaliniai kėbulai	AN	200	16,0	R13, R12, D15
16 01 04*	ENTP	ENTP	AP		8,0	
16 01 18	Spalvotieji metalai	Aluminis	AN		1,0	
16 01 20	Stiklas	Stiklas	AN		0,6	
16 01 19	Plastikai	Plastikai	AN		3,0	
16 01 22	Kitaip neapibrėžtos atliekos	Laidai	VN		2,5	
16 01 12	Stabdžių trinkelės	Stabdžių trinkelės	VN		0,1	
16 01 03	Naudoti nebetinkamos padangos	Naudoti nebetinkamos padangos	VN		1,5	
16 01 07*	Tepalo filtrai	Tepalo filtrai	AP		0,03	
16 01 21*	Pavojingos sudedamosios dalys	Kuro filtrai	AP		0,03	
16 01 21*	Pavojingos sudedamosios dalys	Oro įsiurbimo filtrai	AP		0,03	
16 01 14*	Aušinimo skysčiai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų	Aušinimo skysčiai	AP		0,06	
13 02 08*	Kita variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva	Tepalai	AP		0,5	
16 01 13*	Stabdžių sistis	Stabdžių sistis	AP		0,01	
16 06 01*	Švino akumulatoriai	Švino akumulatoriai	AP		0,2	
					Viso: 33,56	

3.4. Ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, ūkinės veiklos vykdymo trukmė

Veikla neterminuota.

3.5. Informacija, kokiuose ūkinės veiklos etapuose – teritorijų planavimo, statinių statybos, sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo ar tikslinimo, ūkinės veiklos nutraukimo ar kt. –atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo¹ (toliau – ŠŽNS) 51 straipsnio 5 punktu, planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu įvertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, šiame įstatyme nurodytas ar poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu nustatytas sanitarinės apsaugos zonos dydis gali būti sumažintas arba padidintas laikantis šio straipsnio 3 dalyje nustatytų principų. Atliekamas įmonės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas (toliau – PVSV) ir koreguojama ŠŽNS įstatymu nustatyta 100 m sanitarinė apsaugos zona.

3.6. Siūlomos planuojamos ūkinės veiklos alternatyvos

Ūkinė veikla vykdoma vadovaujantis LR galiojančių teisės aktų reikalavimais. Alternatyvos nesvarstomos.

4. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ

4.1. planuojamos ūkinės veiklos vieta (adresas) pagal administracinius teritorinius vienetus, jų dalis ir gyvenamąsias vietas (apskritis, savivaldybė, seniūnija, miestas, miestelis, kaimas, viensėdis, gatvė); teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, ne senesnis kaip 3 metų žemėlapis su gretimybėmis (ortofoto ar kitokiame žemėlapyje, kitose grafinės informacijos pateikimo priemonėse apibrėžta planuojama teritorija; planų mastelis pasirenkamas atsižvelgiant į planuojamos teritorijos ir teritorijos, kurią planuojama ūkinė veikla gali paveikti, dydžius), esamos ir suplanuotos gretimybės (žemės sklypai ir pastatai, su kuriais ribojasi teritorija), teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, svarba aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos, ekonominiu, visuomeniniu ar kt. požiūriais, objektai, kuriems nustatytos sanitarinės apsaugos zonos, informacija apie sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymą ir įregistravimą, kita svarbi informacija;

Įmonė įsikūrusi Utenos rajone, adresu Senojo Kaimo g. 9, Šiaudinių k., Vyžuonų sen., Utenos r. Sklypo unikalus Nr. 4400-1252-5649; sklypo kadastrinis Nr. 8240/0001:282 Naujasodžio k. v. Žemės sklypo plotas – 1,3 ha. Žemės sklypo paskirtis – Kita, žemės naudojimo būdas – Komercinės paskirties objektų teritorijos. Žemės sklypas priklauso fiziniams asmenims, tarp jų ir įmonės savininkui. Gautas visų žemės savininkų sutikimas nustatyti, įregistruoti ir išregistruoti analizuojamai teritorijai taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas (komunalinių objektų sanitarinę apsaugos zoną, toliau - SAZ).

Registrų centro (toliau - RC) kadastro žemėlapiu ištraukos kopija (1:5000) su gretimu užstatymu pateikiama 4 paveiksle, 18 p.

KADASTRO ŽEMĖLAPIO IŠTRAUKA

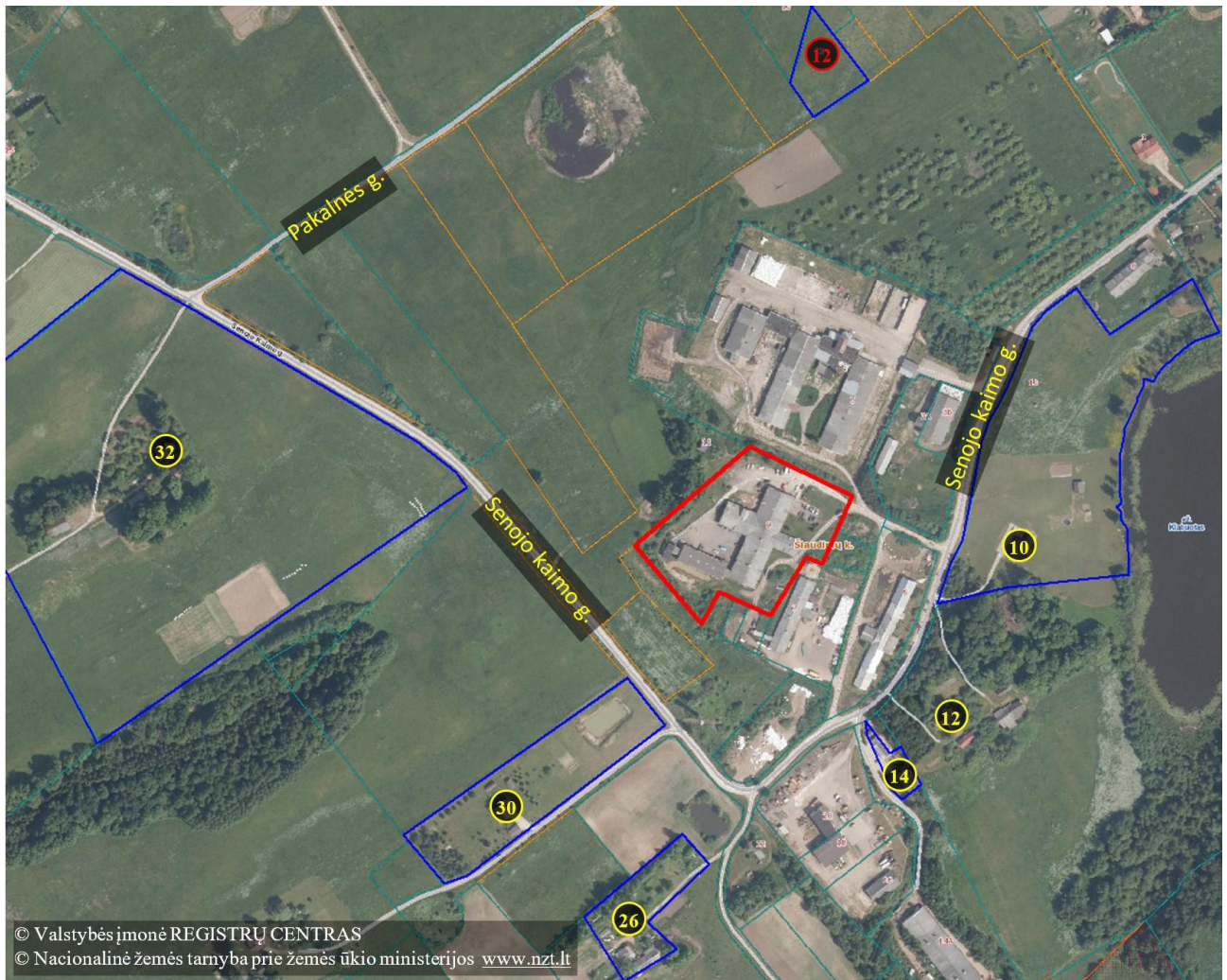
Mastelis 1:5000

5 pav. RC kadastro žemėlapių ištraukos kopija.

Aplinkiniuose sklypuose vyrauja pramonės ir sandėliavimo paskirties objektų teritorijos žemės sklypai. Viešai prieinamose šaltiniuose nėra informacijos apie aplinkinėse teritorijose įregistruotas gamybinių objektų sanitarines apsaugos zonas.

Artimiausi gyvenamieji namai (adresais Senojo kaimo g. 10 ir 12) nuo ūkinės veiklos (toliau – ŪV) objekto rytų kryptimi, kitapus Senojo kaimo g., nutolę už 90 m. Pietinėje dalyje už ~ 110 m yra gyvenamoji aplinka (sklypo riba) adresu Senojo kaimo g. 14, už ~185m – gyvenamoji aplinka adresu Senojo kaimo g. 26, o už ~120 m – gyvenamoji aplinka adresu Senojo kaimo g. 30; šiaurės vakarinėje dalyje už ~140 m yra gyvenamoji aplinka adresu Senojo kaimo g. 32; šiaurinėje dalyje už ~260 m yra suformuotas žemės sklypas, kuriam suteiktas adresas ir kuriame galima gyvenamoji aplinka adresu Pakalnės g. 12. Žiūr. 6 pav.

6 pav. Sklypo (pažymėta raudonai) kuriame UAB „DeVido“ vykdo veiklą ribos bei artimiausia esama (geltonai) bei planuojama (raudonai) gyvenamosios paskirties aplinka adresais Senojo kaimo g. 10, 12, 14, 26, 30, 32 ir Pakalnės g. 10

Artimiausi visuomeninės paskirties pastatai yra Vyžuonos miestelyje. Vyžuonos Šv. Jurgio bažnyčia, adresu Vyžuonos, 28371 Utenos r., nuo ūkinės veiklos sklypo ribos nutolusi už ~5,5 km. Artimiausia gydymo įstaiga – Vyžuonos šeimos medicinos kabinetas, adresu Vyžuonos, Šilo g. 4, Utenos raj. nuo ŪV sklypo ribos nutolusi už ~5,8 km.

4.2. žemės sklypo, kuriame planuojama ūkinė veikla, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas (-ai) (esamas ir planuojamas), žemės sklypo plotas, žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (pridedama išrašo iš Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko kopija);

Ūkinė veikla vykdoma Kitos paskirties, Komercinės paskirties objektų teritorijos žemės sklype. Sklypo unikalus Nr. 4400-1252-5649; sklypo kadastrinis Nr. 8240/0001:282 Naujasodžio k. v. Žemės sklypo plotas – 1,3 ha. Žemės sklypas priklauso fiziniams asmenims, tarp jų ir įmonės savininkui. Gautas visų žemės savininkų sutikimas nustatyti, įregistruoti ir išregistruoti analizuojamai teritorijai taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas (komunalinių objektų sanitarinę apsaugos zoną, toliau - SAZ).

PVSV Ataskaitos 4 priede pridedamas žemės bendrasavinkų sutikimas dėl UAB „DeVido“ vykdomos ūkinės veiklos sanitarinės apsaugos zonos nustatymo ir jos įregistravimo į Nekilnojamojo turto registrą.

Žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos:

- Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtas skirsnis), 0,0091 ha;
- Pastatų, kuriuose laikomi ūkiniai gyvūnai, su esančiais prie jų mėšlo ir srutų kaupimo įrenginiais arba be jų, sanitarinės apsaugos zonos (IV skyrius, pirmas skirsnis).

Žemės sklypo VI Registrų centro nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašo kopijos pateikiamos 1 priede.

4.3. vietovės infrastruktūra (vandens, šilumos energijos tiekimas, nuotekų surinkimas, valymas ir išleidimas, atliekų tvarkymas, šalinimas ir panaudojimas, susisiekimo, privažiavimo keliai ir kt.);

Vandens suvartojimas, buitinių, gamybinių ir paviršinių nuotekų susidarymas

Geriamas vanduo, taip pat vanduo buities reikmėms perkamas plastikinėje taroje. Įmonės technologiniame procese vanduo nenaudojamas. Vandens, žemės, dirvožemio, biologinės įvairovės ir kt. gamtos ištekliai ūkinėje veikloje nėra naudojami.

Buitinės nuotekos valomos vietiniame buitinių nuotekų valymo įrenginyje. Paviršinės netaršios nuotekos lietvamzdžiais nuvedamos į žalius plotus.

Elektra, šildymas, kuro sąnaudos

Elektros energija įmonėje naudojama patalpų apšvietimui, taip pat naudojamų įrenginių darbui. Per metus objektas sunaudoja apie 12000 kWh elektros energijos, per mėnesį vidutiniškai 1000 kWh elektros energijos. Sunaudotas elektros energijos kiekis apskaitomas pagal įmonės teritorijoje sumontuotą el. skaitiklį.

Darbuotojų buitinės patalpos šildomos kieto kuro katilu (kūrenama malkomis). Katilo šiluminis našumas 0,025 MW. Per metus sudeginama 10,0 t medienos ir pagaminama 33,06 MWh šiluminės energijos.

Susisiekimo infrastruktūra

Į teritoriją patenkama šiaurės rytų pusėje esančiu servitutiniu įvažiavimu iš vietinės reikšmės privažiavimo kelio, į kurį patenkama iš Senojo Kaimo gatvės. Šiaurinėje sklypo dalyje yra dvi lengvųjų automobilių stovėjimo aikštelės. Iš viso aikštelės talpina 10 vnt. lengvųjų automobilių.

Atliekų susidarymas ir tvarkymas

Ūkinės veiklos vykdymo metu susidaro mišrios komunalinės, buitinės atliekos. Buitinės atliekos kaupiamos 1,1 m³ talpos buitinių atliekų konteineriuose. Visos susidarantys atliekos rūšiuojamos, kaupiamos ir pagal rašytines sutartis perduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms, registruotoms valstybiniame atliekas tvarkančių įmonių registre. Atliekų naudoti, perdirbti ar šalinti jų susidarymo vietoje nenumatoma. Visos susidarantys nepavojingos atliekos laikomos ne ilgiau kaip metus nuo jų susidarymo.

Veiklos metu susidaro nedidelis kiekis mišrių komunalinių atliekų, buitinių atliekų. Atliekos rūšiuojamos ir kaupiamos konteineriuose iki perdavimo atliekas tvarkančioms įmonėms.

6 lentelė. Atliekų kiekiai, susidarantys įmonės veikloje.

Atliekos				Atliekų susidarymo šaltinis technologiniame procese	Susidarymas	Tvarkymas
Kodas	Pavadinimas	Patikslintas apibūdinimas	Pavojingumas		Projekcinis kiekis	Atliekų tvarkymo būdas
1	2	3	4	5	6	7
15 01 04	Kitos metalinės pakuotės	Metalinės pakuotės	Nepavojingos	Buitinės veiklos metu	0,5 t/m	Atliekos perduodamos tolimesniems atliekų tvarkytojams
20 03 01	Mišrios komunalinės atliekos	Mišrios komunalinės atliekos	Nepavojingos	Gamyklos ir teritorijos tvarkymas	0,6 t/m	

4.4. ūkinės veiklos vietos (žemės sklypo) įvertinimas atsižvelgiant į greta ir aplink planuojamą ūkinę veiklą, esančias, planuojamas ar suplanuotas gyvenamųjų pastatų, visuomeninės paskirties, rekreacines ar kitas teritorijas, statinius, pastatus, objektus, nurodytus Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 53 straipsnio 1 dalyje, ar kitus visuomenės sveikatos saugos požiūriu reikšmingus objektus (aprašymas, anksčiau šiame žemės sklype vykdyta ūkinė veikla, atstumai iki kitų šiame papunktyje nurodytų objektų).

Gretimybės

Aplinkiniuose sklypuose vyrauja pramonės ir sandėliavimo paskirties objektų teritorijos žemės sklypai. Viešai prieinamose šaltiniuose nėra informacijos apie aplinkinėse teritorijose įregistruotas gamybinių objektų sanitarines apsaugos zonas.

Artimiausi gyvenamieji namai (adresais Senojo kaimo g. 10 ir 12) nuo ūkinės veiklos (toliau – ŪV) objekto rytų kryptimi, kitapus Senojo kaimo g., nutolę už 90 m. Pietinėje dalyje už ~ 110 m yra gyvenamoji aplinka (sklypo riba) adresu Senojo kaimo g. 14, už ~185m – gyvenamoji aplinka adresu Senojo kaimo g. 26, o už ~120 m – gyvenamoji aplinka adresu Senojo kaimo g. 30; šiaurės vakarinėje dalyje už ~140 m yra gyvenamoji aplinka adresu Senojo kaimo g. 32; šiaurinėje dalyje už ~260 m yra suformuotas žemės sklypas, kuriam suteiktas adresas ir kuriame galima gyvenamoji aplinka adresu Pakalnės g. 12.

5. ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS

Veiksnių nustatymas

Atlikus ūkinės veiklos analizę, nustatyti ūkinės veiklos veiksniai, galintys turėti poveikį visuomenės sveikatai:

- ✓ Reglamentuotas ribines vertes turintys veiksniai: oro tarša, tarša kvapais, triukšmas, vibracija, vandens ir dirvožemio tarša.
- ✓ Veiksniai, kurių ribinės vertės nėra reglamentuotos: psichologiniai veiksniai, ekstremalių situacijų veiksniai.

5.1. ORO CHEMINĖ TARŠA

Ūkinės veiklos metu susidarančių teršalų skaida ir poveikis visuomenės sveikatai analizuojami ataskaitoje:

Kietosios dalelės (KD₁₀, KD_{2,5}). Į orą išmetamos kietosios dalelės labai skiriasi savo fizikine ir chemine sudėtimi, skirtingi yra dalelių dydžiai ir jų išmetimo šaltiniai. KD₁₀ dalelės (kurių dydis ore yra mažesnis nei 10µm) kelia didžiausią susirūpinimą, kadangi jos yra pakankamai mažos, kad galėtų prasiskverbti giliai į plaučius ir tokiu būdu sukelti didelę grėsmę žmogaus sveikatai. Šiuo metu KD_{2,5} dalelės laikomos sukeliančiomis dar didesnę grėsmę sveikatai. Didesnės dalelės nėra tiesiogiai įkvepiamos ir iš oro pakankamai efektyviai gali būti pašalinamos sedimentacijos būdu.

Pagrindinis patekimo į organizmą kelias yra kvėpavimo takai. Dalis įkvėptų dalelių nusėda kvėpavimo takuose, o likusi dalis pašalinama su iškvepiamu oru. Nusėdimo vieta priklauso nuo dalelių savybių (dydžio formos, elektrinio krūvio, tankio, hidroskopiškumo) ir individo kvėpavimo trakto anatomijos bei kvėpavimo intensyvumo. Didesnės dalelės (>10µm) nusėda kvėpavimo trakto dalyje, esančioje virš gerklų, 5-10 µm diametro dalelės – stambesniuose kvėpavimo takuose (bronchuose), 2,5-5 µm dalelės – smulkesniuose takuose (bronchiolėse). Po nusėdimo plaučiuose, didžioji dalis dalelių įvairiais mechanizmais yra pašalinamos iš organizmo. Smulkiosios dalelės gali būti pernešamos giliai į plaučius, kur jos gali sukelti uždegimą ir pabloginti žmonių, sergančių širdies ar plaučių ligomis, būklę. Be to, į plaučius jos gali pernešti kancerogeninius junginius.

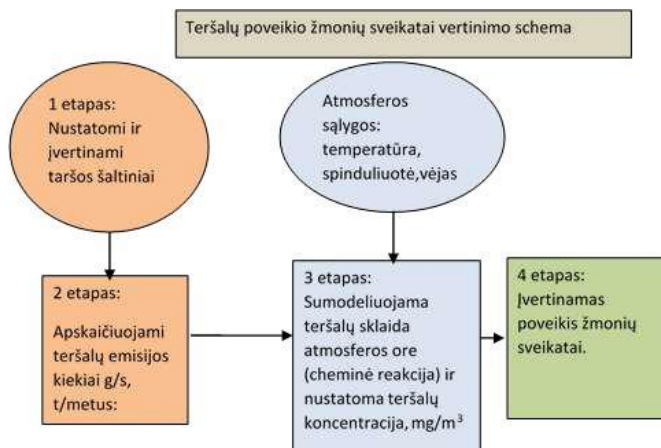
Azoto oksidai (NO_x). Azoto oksidai susidaro deginimo procese, aukštoje temperatūroje oksiduojantis atmosferos azotui. Pagrindinis produktas yra azoto oksidas (NO), mažesnė dalis azoto dioksido (NO₂) ir kitų azoto oksidų (NO_x). Į atmosferą patekęs NO netrukus oksiduojasi ir susidaro NO₂. Saulės šviesoje, vykstant reakcijai tarp NO₂ ir lakiųjų organinių junginių, susidaro antriniai teršalai (ozonas, formaldehidas ir kt.). Pagrindinis azoto oksidų šaltinis yra kelių transportas, iš kur išmetama apie pusę azoto oksidų kiekio Europoje. Todėl didžiausios NO ir NO₂ koncentracijos

susidaro miestuose, kur eismo intensyvumas didžiausias. Aplinkoje NO₂ egzistuoja dujinėje formoje, todėl vienintelis patekimo į žmogaus organizmą kelias yra kvėpavimo takai. NO₂ gali dirginti plaučius ir sumažinti atsparumą kvėpavimo takų infekcijoms (gripui ir pan.).

Anglies monoksidas (CO). Anglies monoksidas (CO) yra toksinės dujos, išmetamos į atmosferą degimo procesų metu arba oksiduojantis angliavandeniliams bei kitiems organiniams junginiams. Europos miestuose beveik visas CO kiekis (90%) išmetamas iš kelių transporto priemonių, o kita dalis iš gyvenamųjų namų ir komercinių pastatų katilinių. Šis junginys atmosferoje išsilaiko apie mėnesį, po to oksiduojasi į anglies dioksidą (CO₂). Organizme CO stabdo deguonies pernešimą kraujuje. Tai sumažina į širdį patenkantį deguonies kiekį, o tai ypač svarbu žmonių, kenčiančių nuo širdies ligų, sveikatai.

Lakieji organiniai junginiai (LOJ). LOJ yra laikomos medžiagos, susidedančios iš anglies, deguonies, vandenilio, halogenų ir t.t. ir pan. atomų, (išskyrus anglies oksidus ir neorganinius metalų karbidus), kurių virimo temperatūra yra mažesnė nei 250 laipsnių celsijaus esant normaliam atmosferos spaudimui. Tokios cheminės medžiagos sukelia troposferinio ozono, kenksmingo žmonių sveikatai, susidarymą. Svarbiausias LOJ aplinkai keliamas pavojus – dalyvavimas fotocheminėse reakcijose (saulės radiacijos poveikyje), sukeliančiose Ozono susidarymą troposferoje (apatiniuose atmosferos sluoksniuose). Skirtingai nuo stratosferinio ozono, apsaugančio žemę nuo kenksmingų ultravioletinių spindulių, troposferoje susidarantis ozonas sukelia kvėpavimo ligas ir kenkia aplinkai. Lakiųjų organinių junginių skaičius yra labai didelis. Dėl šios priežasties baigtinio tokių junginių sąrašo nėra, todėl jiems taikomi bendresnio pobūdžio apibrėžimai.

Žemiau pateikiama teršalų poveikio žmonių sveikatai vertinimo schema.

7 pav. Teršalų poveikio vertinimo schema

INFORMACIJA APIE TARŠOS ŠALTINIUS

Cheminės taršos susidarymas

UAB „DeVido“ PŪV vykdymo metu cheminė oro tarša galima iš stacionarių ir mobilių oro taršos šaltinių. Įmonėje veikia 1 organizuotas stacionarus oro taršos šaltinis (toliau - o.t.š.) – kieto kuro katilinė (o.t.š. Nr. 001). Kieto kuro katilas kūrenamas medienos malkomis. Katilo šiluminis

našumas 0,025 MW. Į aplinkos orą išsiskiria anglies monoksidas (A), azoto oksidai (A), sieros anhidridas (A), kietosios dalelės (A). Per metus sudeginta 10,0 t medienos granulių ir pagaminta 33,06 MWh šiluminės energijos. Tarša į aplinkos orą apskaičiuota pagal „EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2023“ B dalies, 1A4 Small Combustion, 69 psl. pateiktą skaičiavimo formulę, bei 3-47 lentelėje (89 psl.) nurodytus teršalų koeficientus. (Iš katilinės išsiskiriančių oro teršalų skaičiavimai pateikiami PVSV ataskaitos 3 priede.).

Tarša į aplinkos orą iš mobilių taršos šaltinių: sunkiasvorių transporto priemonių, lengvųjų automobilių ir autokrautuvų apskaičiuota naudojant EMEP/Corinair Atmospheric emission inventory guidebook 2019 1.A.3.b „Road transport“ metodiką. Metodika įrašyta į Aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13d. įsakymu Nr. 395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“ su vėlesniais pakeitimais. Skaičiavimai buvo atlikti naudojant Tier 1 algoritmą.

Stacionarių oro taršos šaltinių schema

8 pav. Oro taršos šaltinių schema.

7 lentelė. STACIONARIŲ ORO TARŠOS ŠALTINIŲ CHARAKTERISTIKOS

Taršos šaltiniai					Išmetamųjų dujų rodikliai pavyzdžio paėmimo (matavimo) vietoje			
pavadinimas	Nr.	koordinatės	aukštis, m	išmetimo angos matmenys	srauto greitis, m/s	temperatūra, °C	tūrio debitas, Nm³/s	Teršalų išmetimo trukmė, val/m trukmė, val./m.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Deginimo produktų išmetimo kaminas	001	X-6157859 Y-595162	7,0	0,15	6,42	224,7	0,08	4344

*- Koordinatinių sistema: LKS 1994 LithuaniaTM

8 lentelė. TARŠA Į APLINKOS ORĄ

Taršos šaltiniai		Teršalai*				Tarša					
Pavadinimas	Nr.	Pavadinimas	Kodas	Srauto greitis, m/s	Aukštis, m	Vienkartinis dydis					Metinė, t/metus
						Vnt.	Vidut.	Maks.	Vnt.	Maks.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kieto kuro katilas (25 kW) deginimo produktų išmetimo kaminas	001	Anglies monoksidas (CO) (A)	177	6,42	5,0	mg/Nm³	3294,3	3784,0	g/s	0,06246	0,0678
		Azoto oksidai (NO _x) (A)	250				367,0	387,0		0,01284	0,0108
		Sieros dioksidas (SO ₂) (A)	1753				44,2	46,6		0,00373	0,0013
		Kietosios dalelės (KD10 ir KD2,5) (A)	6493				195,57	215,18		0,01721	0,0202
Viso įrenginiui:										0,1001	

Mobilūs taršos šaltiniai

Vertinant taršą į aplinkos orą iš mobilių taršos šaltinių, vertinamas blogiausias galimas scenarijus. Į įmonę kasdiens atvyks sunkiasvoris transportas (atvežantis ENTP, išvežantis atliekas ar demontuotus mazgus bei detales). Vienu metu į įmonės teritoriją daugiausiai gali atvykti iki 4 sunkvežimių. Visas transportas atvyksta tik dienos metu, darbo valandomis nuo 8.00 iki 17.00 val. Per darbo dieną į objektą gali atvykti iki 4 vnt. sunkiasvorių transporto priemonių. Įmonės teritorijoje nuolat dirba 1 dyzelinis autokrautuvai. Dvejuose kiemo aikštelėse vienu metu gali parkuotis iki 10 lengvųjų automobilių, o dienos metu į įmonės teritoriją atvyks ir išvyks 26 lengvosios transporto priemonės.

Krautuvai

Tarša į aplinkos orą iš krautuvo skaičiuojama naudojant EMEP/Corinair Atmospheric emission inventory guidebook 2016 – update May 1.A.4. 2016 Non-road mobile sources and machinery metodiką, kuri įrašyta į Aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13d. įsakymu Nr.395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“ su vėlesniais pakeitimais. Skaičiavimai atliekami naudojant Tier2 algoritmą, paremtą teršalų kiekio apskaičiavimu pagal vidutinės kuro sąnaudas. Momentinė tarša E_i (kiekvieno teršalo) į aplinkos orą skaičiuojama pagal formulę

$$E_i = (KS_{j,m} \cdot EFi) / t, \text{ g/s;}$$

kur:

E_i – atitinkamo teršalo emisijos, g/s;

$KS_{j,m}$ – kiekvienos kategorijos j krautuvų atitinkamo kuro m sąnaudos, kg/h;

EF_i – atitinkamos kuro rūšies m emisijos faktorius atskiram teršalui i pagal krautuvą j, g/kg kuro;

t – krautuvo manevravimo laikas, s. Priimama, kad gamyboje naudojamas vienas krautuvai manevruos objekte 0,5 val. per dieną, 252 d. d. per metus.

Emisijos faktoriai dyzeliniam krautuvui paimti iš Tier 2, lentelės 3-2, skaičiavimams naudota variklio technologija krautuvui KOMATSU (arba analogiškam), kėlimo galia iki 3,5 t –stageIIIA.

Priimama, kad dyzelinio krautuvo kuro sąnaudos yra 3,0 l/mh, dyzelinio kuro tankis – 0,82 kg/l, tuomet kuro sąnaudos bus 2,5 kg/h.

9 lentelė. Pradiniai krautuvų duomenys.

Eil. Nr.	Transporto priemonių kategorija	Transporto priemonių skaičius per dieną, vnt.	Kuro rūšis	Transporto priemonių skaičius pagal kuro tipą	Vienos transporto priemonės nuvažiuotas atstumas L, km	Visų transporto priemonių nuvažiuotas atstumas L _{sum} , km	Vidutinės kuro sąnaudos KS _{vid} , g/km	Kuro sąnaudos, kg/d, KS _d
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Krautuvai KOMATSU	1	Dyzelinas	1	3,5	3,5	80	0,28

10 lentelė. Aplinkos oro tarša iš mobilių transporto priemonių.

Eil. Nr.	Transporto priemonių kategorija	Kuro rūšis	Kuro sąnaudos, kg/d, KS _d	Anglies monoksidas (CO)			Lakieji organiniai junginiai (LOJ)			Azoto oksidai (NOx)			Kietosios dalelės (KD)		
				EF _i , g/kg	g/d	g/s	EF _i , g/kg	g/d	g/s	EF _i , g/kg	g/d	g/s	EF _i , g/kg	g/d	g/s
1	2	3	4	5	6	7	5	6	7	5	6	7	5	6	7
1	Krautuvai KOMATSU	Dyzelinas	0,28	3,33	0,9324	0,00932	0,70	0,196	0,00196	12,96	3,6288	0,03629	1,1	0,308	0,003080

11 lentelė. Metinė aplinkos oro tarša iš mobilių transporto priemonių, t/m.

Eil. Nr.	Transporto priemonių kategorija	Kuro rūšis	CO	Nox	LOJ	KD
1	2	3	4	5	6	7
1	Krautuvai KOMATSU	Dyzelinas	0,0002	0,0009	0,00005	0,00008

Sukiasvorės ir lengvosios transporto priemonės

Tarša į aplinkos orą iš sunkiasvorių transporto priemonių ir lengvųjų automobilių skaičiuojama naudojant EMEP/Corinair Atmospheric emission inventory guidebook 2017 1.A.3.b Road transport metodiką, kuri įrašyta į Aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13d. įsakymu Nr.395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“ su vėlesniais pakeitimais. Skaičiavimai atliekami naudojant Tier1 algoritmą, kuomet teršalų kiekio skaičiavimas paremtas vidutinėmis kuro sąnaudomis. Momentinė tarša E_i (kiekvieno teršalo) į aplinkos orą skaičiuojama pagal formulę:

$$E_i = (KS_{j,m} \cdot EF_i) / t, \text{ g/s};$$

kur:

$KS_{j,m}$ – kiekvienos kategorijos j transporto priemonių atitinkamo kuro m sąnaudos, kg;

EF_i – atitinkamos kuro rūšies m emisijos faktorius atskiram teršalui i pagal transporto kategoriją j , g/kg kuro;

t – autotransporto priemonių manevravimo laikas, s. Objekto darbo laikas: nuo 8:00 iki 17:00, priimama, kad per dieną į objektą atvyks iki 4 sunkiasvorių automobilių ir 26 lengvieji automobiliai. Vienu metu į įmonės teritoriją atvyks ne daugiau nei 4 sunkiasvoriai automobiliai. Atliekant skaičiavimus priimama, kad vienu metu į įmonę atvyks 26 lengvieji automobiliai. Kiekvienas autotransportas manevruos ne ilgiau nei 0,1 val. per dieną.

$$KS_{j,m} = (L_{\text{sum}} \cdot KS_{\text{vid}}), \text{ kg/d};$$

kur:

L_{sum} – atitinkamos kategorijos j transporto priemonių nuvažiuotas atstumas teritorijoje, km;

KS_{vid} – atitinkamos kategorijos j transporto priemonės vidutinės kuro sąnaudos, kg/km (pagal metodikos duomenis, lentelė Nr.10);

Autotransporto priemonių sukeliama tarša į aplinkos orą skaičiuoti duomenys ir skaičiavimo rezultatai atitinkamai pateikiami 12, 13 ir 14 lentelėse žemiau.

12 lentelė. Pradiniai transporto priemonių duomenys.

Eil. Nr.	Transporto priemonių kategorija	Transporto priemonių skaičius per dieną, vnt.	Kuro rūšis	Transporto priemonių skaičius pagal kuro tipą	Vienos transporto priemonės nuvažiuotas atstumas L, km	Visų transporto priemonių nuvažiuotas atstumas L _{sum} , km	Vidutinės kuro sąnaudos K _{S_{vid}} , g/km	Kuro sąnaudos, kg/d, K _{S_d}
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Lengvieji automobiliai	13	Benzinas	1	0,16	0,16	70	0,0112
2	Lengvieji automobiliai	13	Dyzelinas	9	0,16	1,44	60	0,0864
3	Krovininiai automobiliai	4	Dyzelinas	6	0,3	1,8	240	0,432

13 lentelė. Momentiniai iš mobilių taršos šaltinių išsiskiriančių teršalų kiekiai.

Eil. Nr.	Transporto priemonių kategorija	Kuro rūšis	Kuro sąnaudos, kg/d, K _{S_d}	Anglies monoksidas (CO)			Lakieji organiniai junginiai (LOJ)			Azoto oksidai (NO _x)			Kietosios dalelė (KD)		
				EF _i , g/kg	g/d	g/s	EF _i , g/kg	g/d	g/s	EF _i , g/kg	g/d	g/s	EF _i , g/kg	g/d	g/s
1	2	3	4	5	6	7	5	6	7	5	6	7	5	6	7
1	Lengvieji automobiliai	Benzinas	0,0112	84,7	0,9486	0,00949	10,05	0,1126	0,00113	8,73	0,0978	0,00098	0,03	0,0003	0,000003
2	Lengvieji automobiliai	Dyzelinas	0,0864	3,33	0,2877	0,00288	0,70	0,0605	0,00061	12,96	1,1197	0,01120	1,1	0,095	0,000950
3	Krovininiai automobiliai	Dyzelinas	0,432	7,58	3,2746	0,03275	1,92	0,8294	0,00829	33,37	14,4158	0,14416	0,94	0,4061	0,004061
				Viso:	0,04512				0,01003			0,15634			0,005014

14 lentelė. Metinė aplinkos oro tarša iš mobilių transporto priemonių, t/metus.

Eil. Nr.	Transporto priemonių kategorija	Kuro rūšis	CO	Nox	LOJ	KD
1	2	3	4	5	6	7
1	Lengvieji automobiliai	Benzinas	0,0002	0,00002	0,00003	0,0000001
2	Lengvieji automobiliai	Dyzelinas	0,0001	0,0003	0,00002	0,00002
3	Krovininiai automobiliai	Dyzelinas	0,0008	0,0036	0,0002	0,0001
		Viso:	0,0011	0,00392	0,00025	0,0001201

IŠVADA:

Dėl objektą aptarnaujančio sunkiasvorio autotransporto, lengvųjų automobilių bei objekto teritorijoje dirbančio dyzelinio krautuvo į aplinkos orą bus išmetami neorganizuoto taršos šaltinio teršalai: anglies monoksidas, azoto oksidai, kietosios dalelės ir angliavandeniliai (LOJ). Į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis suskaičiuotas pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos patvirtintą „Teršiančių medžiagų, išmetamų į atmosferą iš mašinų su vidaus degimo varikliais, vertinimo metodiką“ ir sudaro:

Anglies monoksidas (CO) – 0,0013 t/m,

Azoto oksidai (NO_x) – 0,00482 t/m,

Lakieji organiniai junginiai (LOJ) – 0,0003 t/m,

Kietosios dalelės (KD) – 0,0002001 t/m.

Dėl objekte veikiančio neorganizuoto stacionaraus oro taršos šaltinio - katilinės (o.t.š. 001) paskaičiuota, kad vertinat blogiausią galimą scenarijų į aplinkos orą per metus išsiskirs 0,1001 t teršalų.

Iš skaičiavimo rezultatų matyti, kad prognozuojama tarša iš mobilių bei stacionarių taršos šaltinių bus maža ir vietovės aplinkos oro kokybei ženklios įtakos neturės.

APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO PROGNOZĖ

Skaiciavimo metodika, naudota kompiuterinė programinė įranga

Teršalų pažemio koncentracijų modeliavimui naudota programinė įranga ADMS 6 (Cambridge Environmental Research Consultants Ltd, Didžioji Britanija).

ADMS 6 modeliavimo sistema įtraukta į modelių, rekomenduojamų naudoti vertinant poveikį aplinkai, sąrašą (Aplinkos apsaugos agentūros Direktorius įsakymas „Dėl ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijų patvirtinimo“ 2008 m. gruodžio 9 d. Nr. AV-200).

ADMS 6 yra lokalaus mastelio atmosferos dispersijos modeliavimo sistema. Tai naujos kartos oro dispersijos modelis, kuriame atmosferos ribinio sluoksnio savybės yra aprašomos dviem parametrais - ribinio sluoksnio gyliu ir Monin Obukov ilgiu. Dispersija konvekciniomis meteorologinėmis sąlygomis skaičiuojama asimetriniu Gauso koncentracijų pasiskirstymu. Sistema gali modeliuoti sausą ir šlapią teršalų nusėdimą, atmosferos skaidrumą, pastatų ir sudėtingo reljefo įtaką teršalų sklaidai, gali skaičiuoti iki šimto taškinių, ploto, tūrio ir linijinių taršos šaltinių išskiriamų teršalų sklaidą. Teršalų sklaidą aplinkos ore skaičiuojama pagal vietovės reljefą, geografinę padėtį, meteorologines sąlygas, medžiagų savybes, taršos šaltinių parametrus.

Skaiciavimui reikalingų koeficientų vertės

UAB „DeVido“ PŪV vykdymo metu cheminė oro tarša galima iš stacionarių ir mobilių oro taršos šaltinių. Įmonėje veikia 1 organizuotas stacionarus oro taršos šaltinis (toliau - o.t.š.) – kieto kuro katilinė (o.t.š. Nr. 001). Kieto kuro katilas kūrenamas mediena. Katilo šiluminis našumas 0,025 MW. Į aplinkos orą išsiskiria anglies monoksidas (A), azoto oksidai (A), sieros anhidridas (A), kietosios dalelės (A). Per metus sudeginta 10,0 t medienos granulių ir pagaminta 33,06 MWh šiluminės energijos. Tarša į aplinkos orą apskaičiuota pagal „EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2023“ B dalies, 1A4 Small Combustion, 69 psl. pateiktą skaičiavimo formulę, bei 3-47 lentelėje (89 psl.) nurodytus teršalų koeficientus (žiūr. PVSV ataskaitos 3 priedą „Į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekio skaičiavimai“).

Skaiciavimuose naudoti mobilių oro taršos šaltinių duomenys. Tarša į aplinkos orą iš sunkiasvorių transporto priemonių, lengvųjų automobilių ir autokrautuvų skaičiuota naudojant EMEP/Corinair Atmospheric emission inventory guidebook 2019 1.A.3.b „Road transport“ metodiką. Metodika įrašyta į Aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13d. įsakymu Nr. 395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“ su vėlesniais pakeitimais. Skaiciavimai buvo atlikti naudojant Tier 1 algoritmą (skaiciavimai pateikiami PVSV Ataskaitos poskyryje 5.1. „Oro cheminė tarša“).

Skaiciavimuose naudoti 2016-2020 m. meteorologiniai duomenys iš Utenos meteorologinės stoties. Duomenys buvo užsakyti Lietuvos hidrologijos ir meteorologijos tarnyboje. Tarnyba pateikia meteorologinius duomenis 3 val. skiriamosios gebos. Siekiant pritaikyti duomenis programos poreikiams ir skaičiuoti valandines teršalų pažemio koncentracijų vertes, tarpinės vienos valandos reikšmės buvo užpildomos interpoliavimo būdu. Skaiciavimui naudotos vėjo krypties, vėjo greičio, temperatūros ir debesuotumo vertės. 2016-2020 m. vėjų rožė pateikta 10 pav.

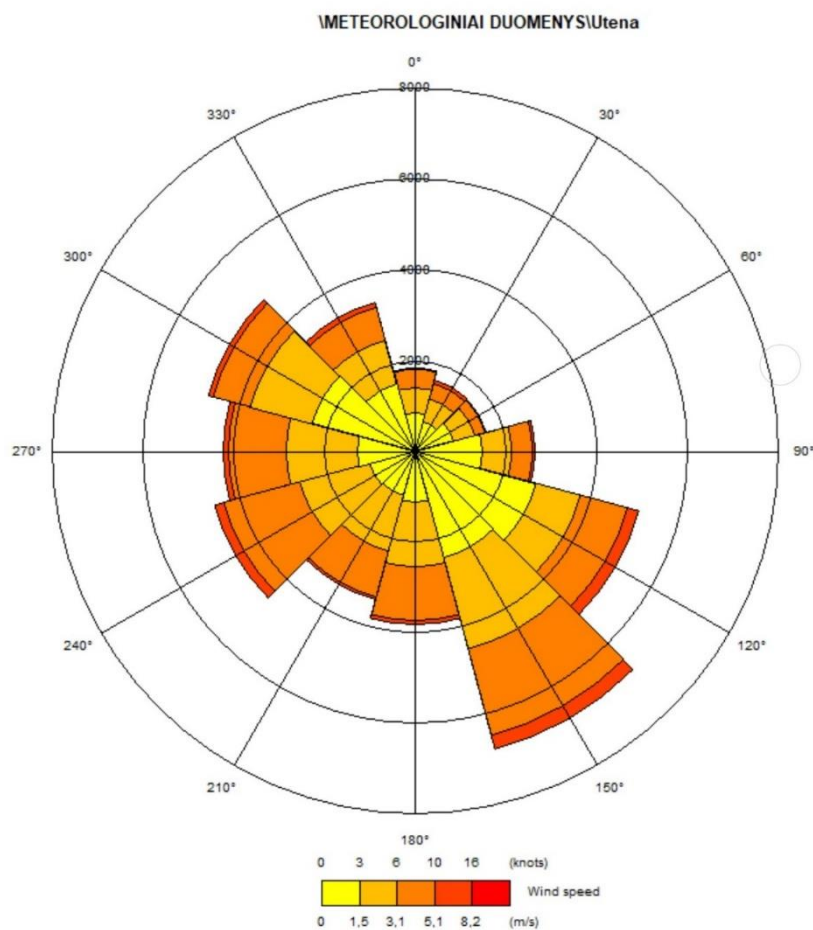
Naudota žemės paviršiaus šiurkštumo vertė – 0,5 m. Atliekant prašyme nurodytų teršalų (*anglies monoksido, azoto oksidų, sieros dioksido, kietųjų dalelių, LOJ*) sklaidos modeliavimą, *foniniam* planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) aplinkos užterštumui įvertinti Aplinkos apsaugos agentūra 2025-02-25 raštu Nr. (30-3)-A4E-2061 nurodė naudoti naujausias Utenos regiono kaimiškųjų vietovių aplinkos oro teršalų vidutinių metinių koncentracijų vertes, skelbiamas Agentūros interneto svetainėje <https://aaa.lrv.lt> > *Veiklos sritys* > *Oras* > *Oro užterštumo sklaidos žemėlapiai, duomenys (foninės koncentracijos PAOV skaičiavimams)* (žiūr. 9 pav.).

Ūkinės veiklos objektų, turinčių aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitas, parengtas vadovaujantis Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitų įforminimo tvarka, bei planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV), dėl kurios teisės aktų nustatyta tvarka yra priimtas sprendimas dėl PŪV galimybių, poveikio aplinkai vertinimo dokumentuose (ataskaitose ar atrankos dokumentuose) pateiktų į aplinkos orą numatomų išmesti teršalų kiekio skaičiavimo duomenų iki 2 km spinduliu apie prašyme nurodytą ūkinės veiklos objektą, kurio poveikį aplinkos orui numatoma vertinti, *nėra*.

Teršalo pavadinimas konc. matavimo vienetai Regionai (2023 m.)	KD ₁₀ µg/m ³	KD _{2,5} µg/m ³	NO ₂ µg/m ³	NO _x µg/m ³	SO ₂ µg/m ³	CO mg/m ³	C ₆ H ₆ (benzenas) µg/m ³	O ₃ µg/m ³
ALYTAUS	6,1	3,1	3,7	5,2	2,3	0,172	0,4	59,7
KAUNO	9,4	5,1	6,6	9,5	4,1	0,180	0,8	56,4
KLAIPĖDOS	8,3	4,2	6,4	9,3	4,5	0,172	0,6	56,8
MARIJAMPOLĖS	6,0	3,1	3,8	5,3	3,6	0,172	0,6	59,3
PANEVĖŽIO	7,2	3,6	5,1	7,2	3,6	0,175	0,5	55,7
ŠIAULIŲ	8,0	4,1	6,9	9,9	4,9	0,186	1,1	55,0
UTENOS	6,0	3,1	3,7	5,1	3,6	0,172	0,4	57,8
VILNIAUS	10,3	5,2	7,0	10,1	3,9	0,186	0,7	51,4

9 pav. 2023 m. santykinai švarių Lietuvos kaimiškųjų vietovių aplinkos oro teršalų vidutinių metinių koncentracijų vertės

Aplinkos apsaugos agentūros raštas su pateiktais vietovės foniniais aplinkos užterštumo duomenimis pateikiamas PVSV ataskaitos 5 priedo „Aplinkos užterštumo prognozė“ 1 priede.

10. pav. 2016-2020 m. Utenos vėjų rožė.

Teritorijos ploto arba atskirų taškų koordinatės, kur atliekamas teršalų sklaidos aplinkos ore skaičiavimas

Skaičiavimai buvo atliekami 2 km pločio ir 2 km ilgio kraštinės kvadratiniam sklype. Lietuvos koordinatų sistemoje šio sklypo koordinatės yra: X (6156849 - 6158849), Y (594153 - 596153). Skaičiavimo lauke koncentracijos skaičiuojamos 50 taškų horizontalios ašies kryptimi ir 50 taškų vertikalios ašies kryptimi.

Ribinės vertės

Gautos pažemio koncentracijos lygintos su ribinėmis vertėmis, patvirtintomis LR AM ir LR SAM 2000 m. spalio 30 d. įsakymo Nr. 471/582 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore vertinamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo patvirtinimo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių nustatymo“ (galiojanti suvestinė redakcija: 2022-07-13). Šiame dokumente nurodytos pagal nacionalinius kriterijus ribojamų teršalų ribinės aplinkos oro užterštumo vertės.

Pagal ES kriterijus normuojamų teršalų ribinės vertės patvirtintos aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 „Dėl aplinkos oro užterštumo normų nustatymo“ (galiojanti suvestinė redakcija: 2023-01-27) ir 2006 m. spalio 3 d. įsakymu Nr. D1-153/V-246 „Dėl aplinkos oro užterštumo arsenu, kadmiu, nikeliu ir benzo(a)pirenu“ (Žin., 2006, Nr. [41-1486](#)).

15 lentelė. Ribinės teršalų vertės

Teršalo pavadinimas	Periodas	Ribinė vertė	Procentilis
1	2	3	4
Teršalai, kurių kiekis aplinkos ore vertinamas pagal ES kriterijus			
Anglies monoksidas	8 valandų	10 mg/m ³	100
Azoto oksidai	1 valandos	0,2 mg/m ³	99,8
	Kalendorinių metų	0,04 mg/m ³	-
Kietosios dalelės (KD ₁₀)	1 paros	0,05 mg/m ³	90,4
	Kalendorinių metų	0,04 mg/m ³	-
Kietosios dalelės (KD _{2,5})	1 paros	0,025 mg/m ³	90,4
	Kalendorinių metų	0,01 mg/m ³	-
Sieros dioksidas (SO ₂)	1 paros	0,125 mg/m ³	90,2
	1 valandos	0,35 mg/m ³	99,7
Teršalai, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus			
LOJ	0,5 valandos	5,0 mg/m ³	98,5
	1 paros	1,5 mg/m ³	100

**DIDŽIAUSIOS PAŽEMIO KONCENTRACIJOS NEĮVERTINUS FONINIŲ KONCENTRACIJŲ
TERŠALŲ PAŽEMIO KONCENTRACIJŲ SKAIČIAVIMO REZULTATŲ LENTELĖ**

Eil. Nr.	Teršalo		Ribinė vertė mg/m ³		Maksimali teršalų koncentracija skaičiavimo lauke, mg/m ³	
	Pavadinimas	Kodas			Be fono	Sudaro RV
1.	Anglies monoksidas	177	8 valandų	10,0	0,05907443	0,005907443
2.	Azoto oksidai	250	Valandos	0,2	0,17006329	0,85031645
			Metinė	0,04	0,01213019	0,30325475
3.	Kietosios dalelės (KD ₁₀)	4281	Paros	0,05	0,00226262	0,0452524
			Metinė	0,04	0,00084327	0,02108175
4.	Kietosios dalelės (KD _{2,5})	4281	1 paros	0,025	0,00113012	0,0452048
			Kalendorinių metų	0,01	0,00042410	0,04241
5.	Sieros dioksidas (SO ₂)	1753	1 paros	0,125	0,000949014	0,007592112
			1 valandos	0,35	0,00176925	0,005055
6.	LOJ	308	0,5 valandos	5,0	0,01172491	0,002344982
			1 paros	1,5	0,00968016	0,00645344

Sklaidos modeliavimas atliktas priimant pačią nepalankiausią padėtį, t.y. kai išmetimai iš visų taršos šaltinių visą parą, visus 5 metus yra maksimalūs.

IŠVADA: Nei vieno teršalo koncentracija aplinkos ore, be foninių koncentracijų, neviršija nustatytų ribinių verčių.

DIDŽIAUSIOS PAŽEMIO KONCENTRACIJOS ĮVERTINUS FONINES KONCENTRACIJAS

TERŠALŲ PAŽEMIO KONCENTRACIJŲ SKAIČIAVIMO REZULTATŲ LENTELĖ

Eil. Nr.	Teršalo		Ribinė vertė mg/m ³		Maksimali teršalų koncentracija skaičiavimo lauke, mg/m ³	
	Pavadinimas	Kodas			Su fonu	Sudaro RV
1.	Anglies monoksidas	177	8 valandų	10,0	0,23107473	0,023107473
2.	Azoto oksidai	250	Valandos	0,2	0,17485722	0,8742861
			Metinė	0,04	0,01725062	0,4312655
3.	Kietosios dalelės (KD ₁₀)	4281	Paros	0,05	0,00826655	0,165331
			Metinė	0,04	0,00684775	0,17119375
4.	Kietosios dalelės (KD _{2,5})	4281	1 paros	0,025	0,00423180	0,169272
			Kalendorinių metų	0,01	0,00352132	0,352132
5.	Sieros dioksidas (SO ₂)	1753	1 paros	0,125	0,00454947	0,03639576
			1 valandos	0,35	0,00536925	0,01534071
6.	LOJ	308	0,5 valandos	5,0	0,01172491	0,002344982
			1 paros	1,5	0,00968016	0,00645344

Skaidos modeliavimas atliktas priimant pačią nepalankiausią padėtį, t.y. kai išmetimai iš visų taršos šaltinių visą parą, visus 5 metus yra maksimalūs.

IŠVADA: Nei vieno teršalo koncentracija aplinkos ore, įvertinus foninę koncentraciją, neviršija nustatytų ribinių verčių.

5.2. TARŠOS KVAP AIS SUSIDARYMAS (KVAPO EMISIJOS, TERŠALŲ SKAIČIAVIMAI, ATITIKTIS RIBINIAMS DYDŽIAMS) IR JOS PREVENCIJA

Kvap as – organoleptinė savybė, juntama uoslės organų, įkvepiant tam tikrų lakiųjų cheminių medžiagų, kurių emisijos patenka į aplinkos orą. Kvapo koncentracija – europinių kvapo vienetų skaičius kubiniame metre dujų standartinėmis sąlygomis. Europinis kvapo vienetas – kvapiosios medžiagos (kvapiųjų medžiagų) kiekis, kuris išgarintas į 1 kubinį metrą neutraliųjų dujų standartinėmis sąlygomis sukelia kvapo vertintojų grupės fiziologinį atsaką (aptikimo slenkstis), ekvivalentišką sukeliamam vienos europinės pamatinės kvapo masės (EROM), išgarintos į vieną kubinį neutraliųjų dujų metrą standartinėmis sąlygomis. Remiantis higienos norma HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“, didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore yra 8 europiniai kvapo vienetai (8 OUE/m³), o pagal 2019 m. rugpjūčio 1 d. patvirtintas HN 121:2010 pataisas nuo 2026 m. sausio 1d. įsigalios 5 OUE/m³ ribinės vertės reikalavimas.

UAB „DeVido“ ūkinė veikla nesusijusi su taršos kvapais susidarymu. Įmonės veikloje nesusidarys jokių biologiškai skaidžių atliekų, kurios galėtų sukelti nepageidaujamą kvapą. Surinkti tepalai, stabdžių skysčiai, alyvos ir kt. laikomi sandariose tam skirtose talpose, jokie teršalai ar kvapai į aplinkos orą neišsiskiria.

5.3.FIZIKINĖS TARŠOS SUSIDARYMAS (TRIUKŠMAS, VIBRACIJA IR KT.)

Triukšmo vertinimo metodika ir skaičiavimo programinė įranga

Aplinkos triukšmas modeliuojamas CadnaA 2018 MR1 programine įranga, kuri įtraukta į LR aplinkos ministerijos rekomenduojamų programinių paketų, skirtų vertinti poveikį aplinkai, sąrašą. Programoje triukšmo sklaida skaičiuojama remiantis ES galiojančiomis metodikomis, šiuo atveju pramonės triukšmo skaičiavimas atliekamas pagal ISO 9613, autotransporto – NMPB-Routes-96, geležinkelių – SRM II reikalavimus. Gauti modeliavimo rezultatai lyginami su norminiais triukšmo lygiais, nustatytais higienos normoje HN33:2011.

Triukšmo skaičiavimai standartiškai atliekami vertinant mobilių, taškinių, plotinių ūkinės veiklos triukšmo šaltinių skleidžiamą triukšmą atitinkamai dienos, vakaro ir nakties laikotarpiais. Programinėje įrangoje triukšmo sklaida ir vertinimas atliekamas įvertinant įvairius kintamuosius, tokius kaip įrenginių veikimo trukmė ir veikimo laikas paros bėgyje, transporto srautas (bendras ar procentinė lengvųjų ir sunkiasvorių dalis), transporto priemonių judėjimo greitis, statinių garso sugertis ar atspindėjimas, juose ar atviraime lauke esančių šaltinių triukšmo lygis, reljefo ypatumai, želdiniai ir pan.

Gauti triukšmo lygio skaičiavimo rezultatai triukšmo žemėlapiuose vaizduojami skirtingų spalvų izolinijomis kas 5 dB(A). Pramonės objekto triukšmo sklaida vertinant veiklos triukšmo lygius skaičiuojama pagal ISO 9613-2:1996 Akustika. Garso sklindančio atviroje aplinkoje silpninimas 2 dalis: Bendroji skaičiavimo metodika (*Acoustics - Attenuation of sound during propagation outdoors – Part 2: General method of calculation*) reikalavimus, o transporto keliamas triukšmas pagal NMPB-Routes-96 modelį.

Siekiant įvertinti planuojamos ūkinės veiklos įtaką esamam triukšmo lygiui artimiausioje aplinkoje triukšmo lygio skaičiavimai buvo atliekami tipinėmis tokiems skaičiavimams sąlygomis:

- **triukšmo lygio skaičiavimo aukštis – 1,5 m** (pagal standarto ISO 9613-2:1996 reikalavimus, nes PŪV poveikis vertinamas daugiausiai mažaaukščiams pastatams);
- **oro temperatūra +10°C, santykinis oro drėgnumas 70%;**

Planuojamos veiklos prognozuojamas triukšmo lygis vertinamas pagal HN33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (Žin., 2011, Nr.75-3638) reikalavimus, bei šioje normoje pateiktus ribinius garso slėgio lygius. Pagal higienos normą bei LR triukšmo valdymo įstatyme pateiktus laikotarpius, triukšmo lygis vertinamas dienos (7–19 val.), vakaro (19–22 val.) ir nakties (22–7 val.) metu (pagal L_{dienos} , L_{vakaro} ir $L_{nakties}$ triukšmo rodiklius), kai šiais laikotarpiais yra triukšmo šaltinių. Vertinant viešo naudojimo gatvių ir kelių triukšmą bei su ūkine veikla susijusius srautus, taikomas HN 33:2011 1 lentelės 3 punktas, o vertinant numatomą vykdyti veiklą ir jos šaltinius – HN 33:2011 1 lentelės 4 punktas. 16 lentelėje pateikiamos HN 33:2011 nurodomos ribinės vertės.

16 lentelė. Didžiausi leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamųjų pastatų aplinkoje (HN 33:2011)

Eil. Nr.	Objekto pavadinimas	L_{dienos} , dB(A)	$L_{vakaros}$, dB(A)	$L_{nakties}$, dB(A)
1.	Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeliama triukšmo	65	60	55
2.	Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje pramoninės veiklos (išskyrus transportą) stacionarių triukšmo šaltinių sukeliama triukšmo	55	50	45

* Paros laiko (dienos, vakaro ir nakties) pradžios ir pabaigos valandos bei rodiklių apibrėžtys suprantamos taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 2 straipsnio 3, 9 ir 28 dalyse nurodytų dienos triukšmo rodiklio (L_{dienos}), vakaro triukšmo rodiklio ($L_{vakaros}$) ir nakties triukšmo rodiklio ($L_{nakties}$) apibrėžtyse.

HN 33:2011 1 skyriaus 2 punkte numatyta, jog triukšmo lygis vertinamas gyvenamosios paskirties pastatų aplinkoje, apimančioje žemės sklypų ribas ne didesniu nei 40 m atstumu nuo gyvenamojo ar visuomeninės paskirties pastato fasado, patiriančio didžiausią triukšmo lygį. Jei sklypo ribos nėra suformuotos, triukšmo aplinkoje vertinimas atliekamas ties šių pastatų triukšmingiausiais fasadais. Triukšmo žemėlapiai sudaromi Lietuvos koordinatų sistemoje (LKS-94).

Modeliuojama teritorija ir triukšmo šaltinių informacija

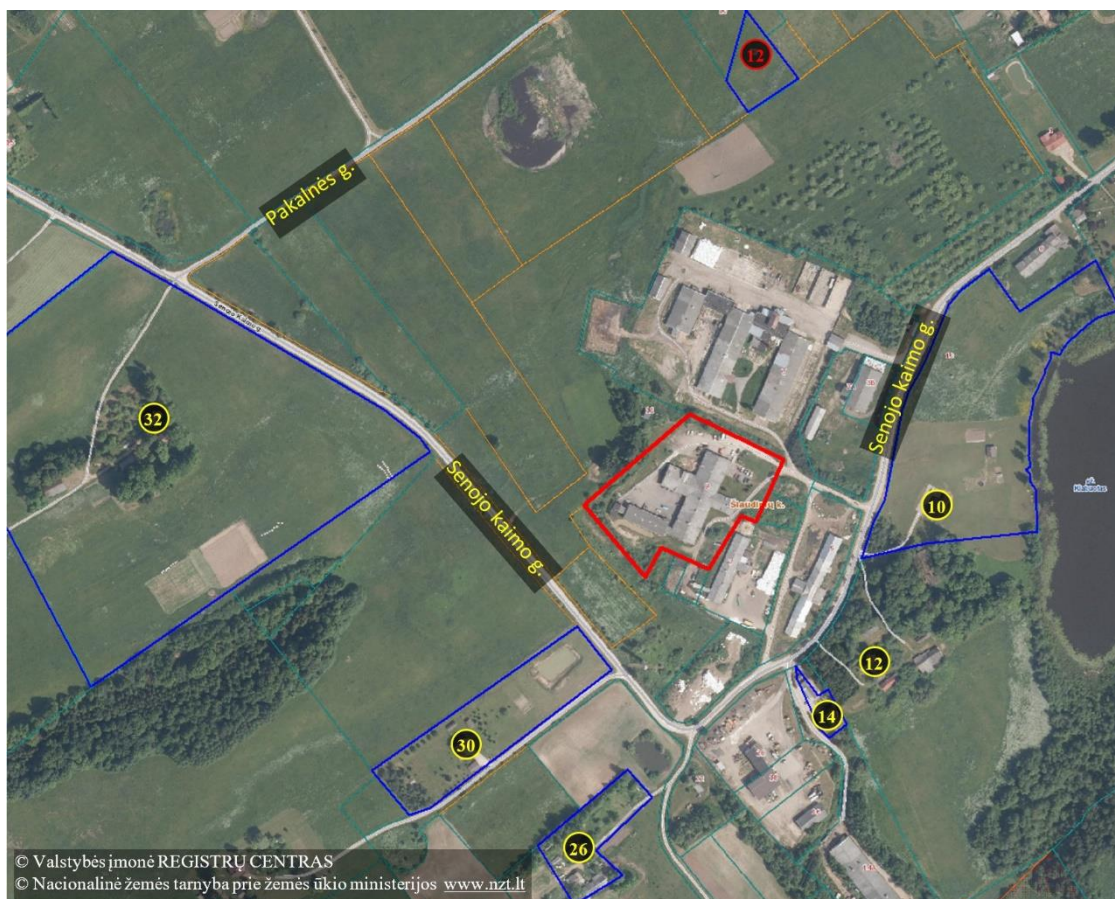
Aplinkos triukšmo modeliavimas atliekamas sklype adresu *Senojo kaimo g. 9, Šiaudinių km., Vyžuonų sen., Utenos raj.*, kuriame vykdoma ENTP demontavimo veikla. UAB „DeVido“ darbo laikas yra 8–17 val. darbo dienomis, todėl aplinkos triukšmo tarša susidarys tik dienos laikotarpiu. Veiklos sklypas yra toliau nuo gyvenamosios paskirties pastatų, kurių artimiausi yra šie:

- rytuose veiklos sklypo dalyje už ~90 m kitapus Senojo kaimo g. yra gyvenamoji aplinka adresais ***Senojo kaimo g. 10 ir 12;***
- Pietinėje dalyje už ~110 m yra gyvenamoji aplinka (sklypo riba) adresu ***Senojo kaimo g. 14***, už ~185m – gyvenamoji aplinka adresu ***Senojo kaimo g. 26***, o už ~120 m – gyvenamoji aplinka adresu ***Senojo kaimo g. 30;***
- šiaurės vakarinėje dalyje už ~140 m yra gyvenamoji aplinka adresu ***Senojo kaimo g. 32;***
- šiaurinėje dalyje už ~260 m yra suformuotas žemės sklypas, kuriam suteiktas adresas ir kuriame galima gyvenamoji aplinka adresu ***Pakalnės g. 12.***

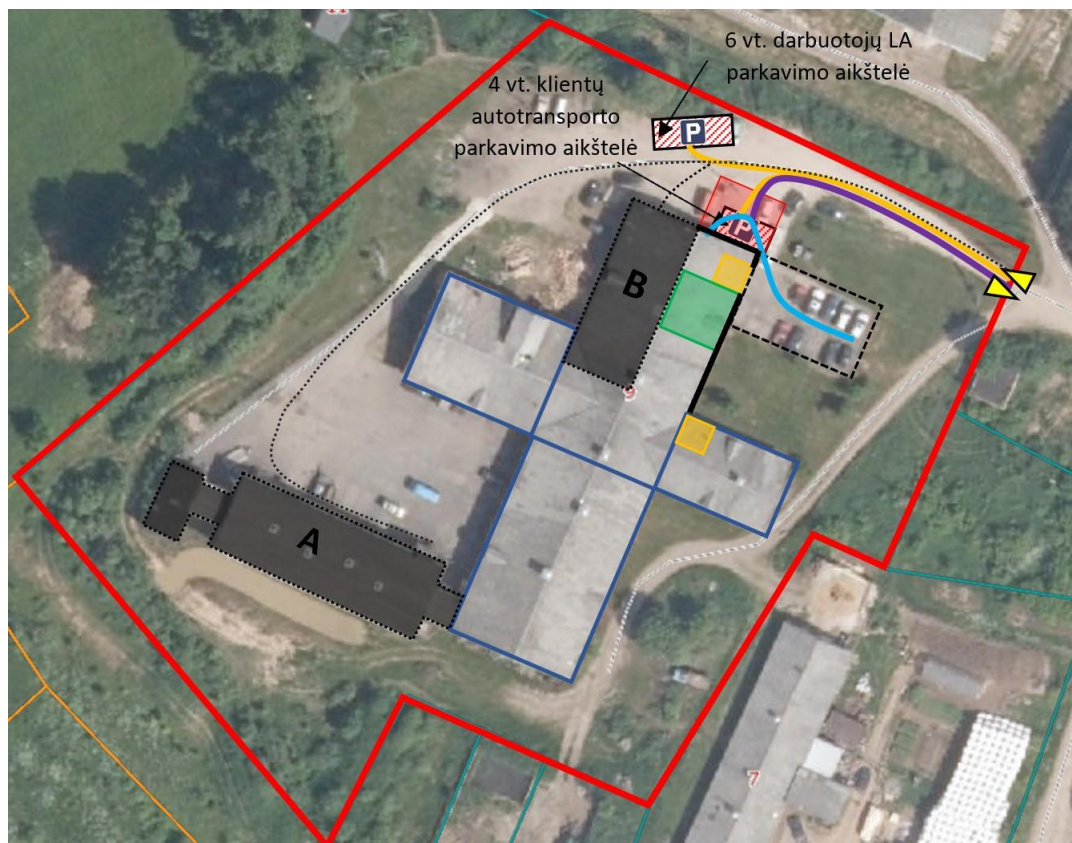
UAB „DeVido“ veiklos vieta, sklypo ribos ir artimiausia gyvenamosios paskirties aplinka yra pateikiama 11 paveiksle. Triukšmo žemėlapiuose pateikiami triukšmo lygiai ties 11 paveiksle pažymėtų gyvenamosios paskirties pastatų aplinka ir ties ūkinės veiklos sklypo ribomis (triukšmingiausiose vietose).

Ūkinėje veikloje ir veiklos teritorijoje triukšmo šaltiniai bus stacionarūs ir mobilūs. Didžiausias triukšmo lygis susidarys atliekant ENTP demontavimo darbus, kai jas ardant pastate bus naudojama įprastinė autoservisų įranga, kurios pagrindą sudaro mechaniniai įrankiai ir įvairūs elektriniai ir pneumatiniai įrankiai (kampiniai šlifuočiai, diskiniai pjūklai, akumuliatoriniai suktuvai, suspaustam orui naudojamas kompresorius). Veiklos vykdytojui priklauso atskiros pastato dalys, kurios pažymėtos toliau 12 paveiksle.

Teritorijoje lauke numatomi tik mobilūs triukšmo šaltiniai, kurie yra įmonės teritorijoje manevruojančios ir į teritoriją atvykstančios ir išvykstančios sunkiasvorės transporto priemonės, į įmonę atvykstantis lengvasis darbuotojų ir klientų autotransportas, taip pat šių transporto priemonių stovėjimo aikštelės, krovos darbus krovos zonoje atliekantis dyzelinis šakinis autokrautuvas. Į UAB „DeVido“ teritoriją įvažiuojama iš Senojo kaimo gatvės, tuomet privažiavimo keliu patenkama iki ūkinės veiklos sklypo.

11 pav. Sklypo (pažymėta raudonai) kuriame UAB „DeVido“ vykdo veiklą ribos bei artimiausia esama (geltonai) bei planuojama (raudonai) gyvenamosios paskirties aplinka adresais Senojo kaimo g. 10, 12, 14, 26, 30, 32 ir Pakalnės g. 10

12 pav. UAB „DeVido“ teritorija, įvažiavimo į sklypą padėtis ir triukšmo šaltinių išdėstymo bei transporto priemonių judėjimo tipinės trajektorijos

	UAB „DeVido“ veiklos sklypo riba		Sunkiasviurių TP judėjimo trajektorijos
	Lengvųjų TP judėjimo trajektorija		Dyzelinio krautuvo judėjimo trajektorija
	UAB „DeVido“ nepriklausančios pastatų dalys		Krovos darbų zona
	Personalo zonos		ENTP pristatymas
	ENTP išmontavimo (ardymo) zona		Detalių, mazgų, atliekų ir kt. saugojimo zonos
	LA judėjimo trajektorijos iki kitų veiklos sklype esančių pastato dalių (vertinama kaip foninis triukšmas)		
	Triukšmą spinduliuojančios pastato fasado dalys		

Užsakovo teigimu, sklype esančios pastato dalys A ir B yra naudojamos kitų savininkų, o šiuose pastatuose triukšmingi darbai ar įranga nėra naudojami. Remiantis užsakovo pateikta informacija, su šiomis pastato dalimis yra susijęs tik lengvojo transporto judėjimas, o iki šių pastato dalių per dieną atvyksta daugiausiai 5 lengvieji automobiliai (1 iki pastato A dalies ir 4 iki pastato B dalies). Šie mobilūs triukšmo šaltiniai vertinami kaip foniniai triukšmo šaltiniai, todėl triukšmo sklaidos modeliavimas atliekamas 2 variantais, t. y.:

1. ūkinės veiklos šaltinių sukeliamas triukšmas;
2. ūkinės veiklos ir foninio triukšmo šaltinių sukeliamas suminė triukšmo tarša.

Triukšmo sklaidos modeliavimas atliekamas naudojantis naudojamų įrenginių gamintojų teikiamais duomenimis arba analogiškų įrenginių triukšmo lygiais. Veikloje planuojamų triukšmo šaltinių emisijos duomenys, veikimo trukmės ir kita modeliavime naudota informacija

skaičiavimuose vertinta remiantis užsakovo pateiktais duomenimis ir apibendrintai pateikiama 17 lentelėje.

17 lentelė. Triukšmo skaičiavimuose vertintų stacionarių ir mobilių triukšmo šaltinių emisijos, veikimo trukmės ir šaltinio tipo duomenys

Triukšmo šaltinio pavadinimas	Garso lygis, dBA	Triukšmo šaltinio veikimo trukmė (per darbo dieną) ir laikotarpis	Triukšmo šaltinio tipas
Dyzelinis autokrautuvai ¹	$L_{W,A}=97$	0,5 val./d.	Krovos zona (plotinis)
		2 pravažiuojimai per darbo dieną	Trajektorija (linijinis)
Lengvosios transporto priemonės ²	20 vnt./d.d. klientų 6 vnt./d.d. darbuotojų	9 val. diena	Trajektorijos (linijinis)
Sunkiasvorės transporto priemonės ²	4 vnt./d. d		
Pastato fasado dalis kurioje numatoma ENTP ardymo veikla ³	$L_{vidaus}=85$	9 val., diena	Vertikalus plotinis
Lengvųjų TP parkavimo aikštelės	Iš viso 10 vietų (4 klientams, 6 darbuotojams)	9 val., diena 20 klientų aut./d.d. 6 darbuotojų aut./d.d.	Horizontalus plotinis
Lengvųjų TP judėjimas iki ne veiklos vykdytojų priklausančių pastato dalių (fonas)	Iš viso 5 aut./d., (1 iki pastato A dalies, 4 iki pastato B dalies)	12 val. diena	Trajektorijos (linijinis)

¹ Gamintojo deklaruojama vertė, pateikiama 1.1 priede. Užsakovo teigimu patys krovos darbai nėra triukšmingi, o pagrindinis triukšmas susidaro dėl autokrautuvo judėjimo krovos plote.

² Atvykstančių lengvųjų ir sunkiasvorių TP greitis teritorijoje skaičiavimuose priimamas 10 km/h. Sunkiasvorių automobilių srautas susidaro iš siuntų tarnybų autotransporto (3 aut./d.), ENTP pristatančio transporto (10 aut./mėn.), atliekas išvežančio transporto (10 aut./mėn.). Skaičiavimuose vertinamas vidutinis sunkiasvorių TP skaičius į teritoriją t. y. 4 TP per darbo dieną.

³ Pastatų triukšmo lygis susidaro ten naudojant įvairius rankinius įrankius (smūginius veržliasukius, metalo pjaustymo įrangą, veikiant kompresoriui ir pan.). Skaičiavimuose priimama, bei įmonėje atlikto rizikos vertinimo metu nustatyta, jog darbuotoją veikiančio triukšmo ekspozicija 8 val. pamainos laikotarpiu neviršija viršutinės vertės veiksams pradėti, t. y. 85 dBA. Skaičiavimuose priimamas blogiausias scenarijus, jog ekvivalentinis triukšmo lygis ($L_{A,eq}$) pastate visą dieną yra 85 dBA, atitvarų (mūro sienos) garso izoliavimo R_w rodiklis – 55 dBA, langų ir garažo vartų – atitinka D garso klasę (R_w atitinkamai 27-32 dB). Skaičiavimuose priimama mažiausią slopinimą turinčio elemento (langų ir garažo vartų) R_w vertė, 27 dB. Izoliavimo vertės priimtos pagal STR 2.01.07:2003 „Pastatų vidaus ir išorės aplinkos apsauga nuo triukšmo“ vienasluoksnių pertvarų oro garso izoliacijos rodiklius, gautus matavimais laboratorinėse sąlygose bei šiame dokumente pateikiamas durų ir langų izoliacijos klases. Pastato dalies, kur vykdoma ardymo veikla langai nevarstomi, garažo vartai užsakovo duomenimis atidaromi tik tuomet, kai vykdomi krovos darbai.

⁴ Pastato dalyse, kuriose sandėliuojamos atliekos, automobilių detalės ir pan. nenaudojama jokia triukšmą skleidžianti įranga, todėl triukšmas patalpų viduje nesusidaro, triukšmo sklaidos modeliavime šios pastato dalys nevertinamos.

Autotransporto keliamas triukšmas viešo naudojimo keliuose

Vykdamat ūkinę veiklą autotransporto srautai viešojo naudojimo gatvėse ir privažiavime nuo Senojo kaimo g. iki ūkinės veiklos sklypo dalies išliks nepakitę, nes veikla vykdoma ir esamoje situacijoje. Kadangi transporto priemonių eismo srautai nepasikeis, taip pat nepasikeis ir autotransporto sukeliama tarša gyvenamosios paskirties pastatų aplinkoje.

Atliekant triukšmo sklaidos modeliavimą transporto priemonių keliamam triukšmo lygiui skaičiuoti įmonės teritorijoje priimama, jog šie šaltiniai yra judantys taškiniai šaltiniai (sklaida skaičiuojama pagal ISO 9613), o privažiavimo keliams – NMPB-Routes-96 skaičiavimo metodika.

Modeliuojant planuojamos veiklos sukiamą akustinį triukšmą galimi netikslumai dėl įvairių priežasčių. Skaičiavimuose taikomas supaprastintas triukšmo sklaidos modelis yra orientacinis, o modeliavimo metu buvo taikomos tokios triukšmo sklaidos sąlygos, kurioms esant nustatytas didžiausias triukšmo lygis ir sklaida į PŪV gretimybės. Triukšmo sklaidos modeliavime pateikiami dienos laikotarpio triukšmo sklaidos modeliavimo rezultatai, o triukšmo žemėlapis pateikiamas tik veiklos sklype esančių šaltinių sukiamam triukšmui įvertinti tiek ties veiklavietės ribomis, tiek ties artimiausia gyvenamąja aplinka.

Triukšmo sklaidos modeliavimo rezultatai

Veiklos triukšmo šaltinių sukiamas triukšmo lygis skaičiuojamas dienos laikotarpiu, nes tik šiuo laikotarpiu susidaro triukšmo tarša. Triukšmo sklaida skaičiuojama 1,5 m aukštyje. Triukšmo sklaidos skaičiavimo žingsnio dydis – $dx = 1 \text{ m}$; $dy = 1 \text{ m}$.

Veiklos triukšmas

Didžiausi apskaičiuoti triukšmo lygiai ties ūkinės veiklos sklypo ribomis pateikiami 18 lentelėje. Triukšmo žemėlapiuose šie triukšmo lygiai lygio laukeliuose pažymėti raudonu šriftu. Lentelėje pateikiami prognozuojami triukšmo lygiai ties sklypo ribomis triukšmingiausiose vietose.

18 lentelė. Prognozuojamas ūkinės veiklos triukšmo lygis ties ūkinės veiklos sklypo (SAZ) ribomis

<i>ŪV sklypo riba</i>	<i>Apskaičiuotas triukšmo lygis, dB(A)</i>	
	<i>Be teritorijoje esančių foninių šaltinių (VEIKLOS TRIUKŠMAS)</i>	<i>Su teritorijoje esančiais foniniais šaltiniais (VEIKLOS+FONINIS TRIUKŠMAS)</i>
	<i>Diena (RV*=55)</i>	
<i>Šiaurinė riba</i>	52	52
<i>Pietinė riba</i>	<30	<30
<i>Rytinė riba</i>	51	51
<i>Vakarinė riba</i>	39	39

*ribinė triukšmo lygio vertė

Iš pateiktų skaičiavimo rezultatų matoma, jog *dienos laikotarpiu pagal HN33:2011 2 lentelės 2 punktą triukšmo lygio viršijimų ties veiklos sklypo ribomis neprognozuojama nei vertinant tik veiklos, nei veiklos bei sklype esančius foninio triukšmo šaltinius*. Triukšmo lygio skaičiavimo ir modeliavimo rezultatai ties gyvenamąja aplinka pateikiami 19 lentelėje.

19 lentelė. Prognozuojamas ūkinės veiklos triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje

Gyvenamosios paskirties aplinkos adresas	Apskaičiuotas triukšmo lygis, dB(A)	
	Be teritorijoje esančių foninių šaltinių (VEIKLOS TRIUKŠMAS)	Su teritorijoje esančiais foniniais šaltiniais (VEIKLOS+FONINIS TRIUKŠMAS)
	Diena (RV*=55)	
<i>Senojo kaimo g. 10</i>	<30	<30
<i>Senojo kaimo g. 12</i>	<30	<30
<i>Senojo kaimo g. 14</i>	<30	<30
<i>Senojo kaimo g. 26</i>	<30	<30
<i>Senojo kaimo g. 30</i>	<30	<30
<i>Senojo kaimo g. 32</i>	<30	<30
<i>Pakalnės g. 10</i>	<30	<30

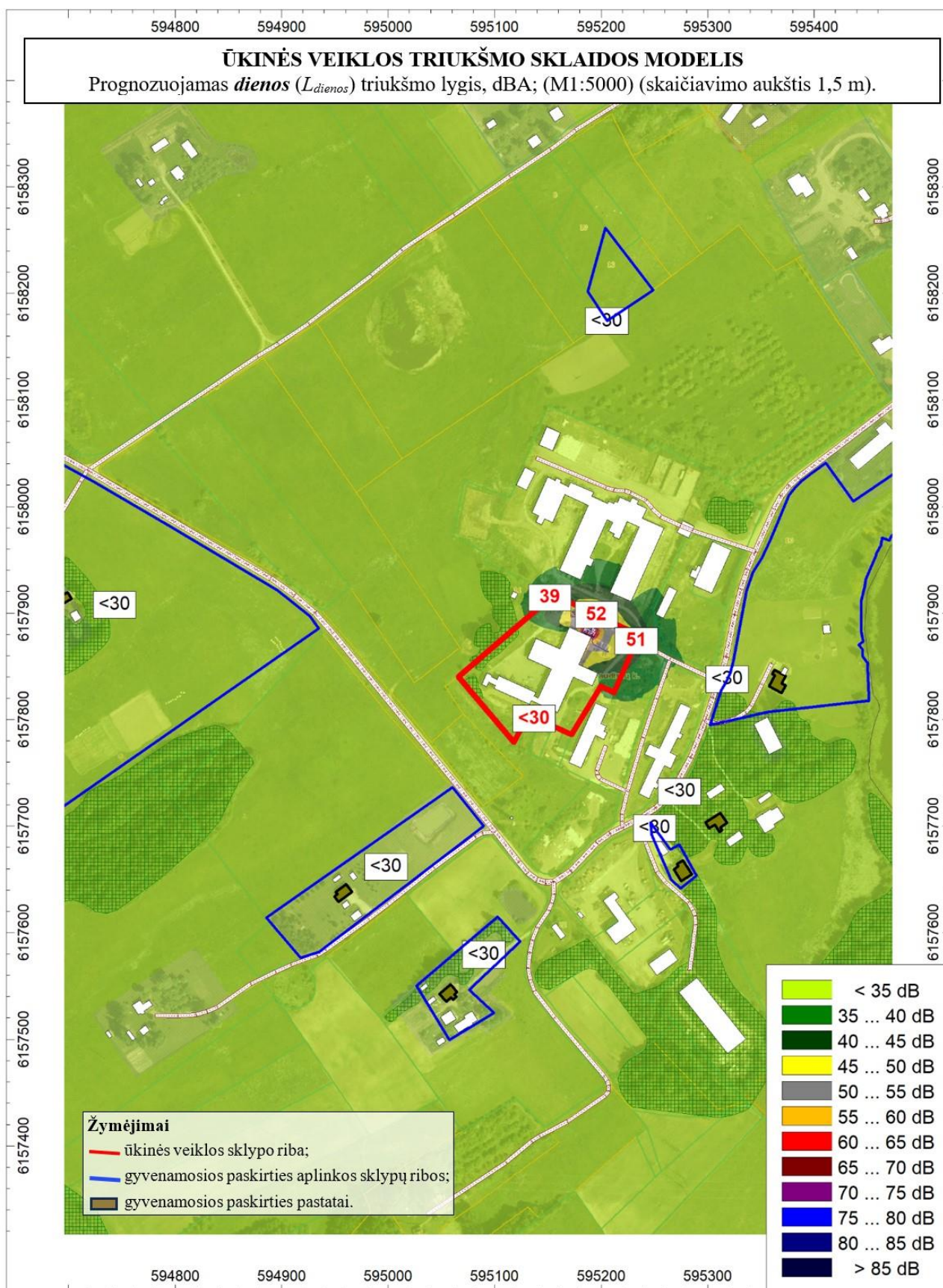
Nustatyta, kad *ūkinės veiklos triukšmo šaltinių sukiamas triukšmo lygis artimiausioje gyvenamosios paskirties pastatų aplinkoje dienos laikotarpiu neviršys triukšmo ribinių dydžių, reglamentuojamų ūkinės veiklos objektams pagal HN 33:2011 2 lentelės 2 punktą.* Aplinkos triukšmo lygiai gyvenamojoje aplinkoje prognozuojami ženkliai mažesni nei ribinė 55 dB(A) triukšmo lygio vertė.

Planuojamos ūkinės veiklos ir su ja susijusio triukšmo sklaidos modeliai gyvenamosios paskirties pastatų aplinkoje pateikiamas 2 priede. Masteliu M1:5000 pateikiamas žemėlapis, kuriame matoma triukšmo tarša artimiausioje gyvenamosios paskirties aplinkoje situacijose su ir be foninio triukšmo, o M1:1250 matoma tarša veiklos sklype situacijose su ir be foninio triukšmo.

Kadangi planuojamai veiklai nustatoma SAZ, ji tapatinama su ūkinės veiklos sklypo riba. Planuojamos SAZ dydis yra 1,3 ha, sklypo dalis, kurioje triukšmo lygis bus didesnis nei 55 dB(A) dienos laikotarpiu – ~485 m².

IŠVADOS

1. Atlikus triukšmo sklaidos modeliavimą nustatyta, jog pagal ribines vertes, pateikiamas HN 33:2011 1 lentelės 4 punkte, ūkinės veiklos sukiamas *triukšmo lygis dienos laikotarpiu ties ūkinės veiklos sklypo ribomis ribinės 55 dB(A) triukšmo lygio vertės neviršija.*
2. Nustatyta, jog pagal ribines vertes, pateikiamas HN 33:2011 1 lentelės 4 punkte, ūkinės veiklos sukiamas *triukšmo lygis dienos laikotarpiu artimiausių gyvenamosios paskirties pastatų aplinkoje ribinių verčių neviršija.*

13 pav. Planuojamos ūkinės veiklos triukšmo sklaidos žemėlapis (L_{dienes}).

Vibracija

Vibracija – kieto kūno pasikartojantys judesiai apie pusiausvyros padėtį. Vibracija perduodama per stovinčio, sėdinčio ar gulinčio žmogaus atramos paviršius į jo kūną. Žmogaus sveikatai pavojingos vibracijos dydžiai reglamentuojami higienos normomis HN 50:2003 ir HN 51:2003. Žmogaus sveikatai vibracija gali turėti tokį neigiamą poveikį - sukelti diskomforto ir nuovargio jausmą, pabloginti matymą. Taip pat ženkli vibracija gali paveikti statinius, jų konstrukcijas.

Vibraciją skleidžiantys įrenginiai ūkinėje veikloje naudojami nebus, neigiami padariniai dėl šio veiksnio neprognozuojami.

Jonizuojančioji ir nejonizuojančioji (elektromagnetinė) spinduliuotė

Analizuojamo objekto ūkinės veiklos vykdymo metu nenumatoma naudoti elektrinių įrenginių, kurių elektromagnetinio lauko intensyvumas viršytų leistinas spinduliuotės vertes pagal HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriama elektromagnetinio lauko“. Kitokia spinduliuotė nenumatoma.

5.4. ŪKINĖS VEIKLOS PAŽEIDŽIAMUMO RIZIKA DĖL EKSTREMALIŲJŲ ĮVYKIŲ IR SUSIDARIUSIŲ EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ

Remiantis LR Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. ir 2008 m. gruodžio 8 d. nutarimais Nr. 241 ir Nr.1313 „Dėl ekstremalių įvykių kriterijų patvirtinimo“ ir „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimo Nr. 241 „Dėl ekstremalių įvykių kriterijų patvirtinimo“ pakeitimo“ ekstremalūs įvykiai gali būti gamtinio, techninio, ekologinio ir socialinio pobūdžio.

Gamtinio pobūdžio ekstremalių įvykių (potvynių, jūros lygio kilimo, žemės drebėjimų) tikimybė labai maža, teritorija nepatenka į paviršinio vandens telkinių apsaugos zonas ir apsaugos juostas, nepatenka į potvynių, į karstinį ar į kitą pavojingą regioną.

Galima techninio pobūdžio ekstremali situacija ūkinės veiklos metu yra avarija ir/arba gaisro pavojus. Siekiant išvengti minėtos avarinės situacijos arba jai įvykus sušvelninti avarijos padarinius, ūkinė veikla bus vykdoma vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. liepos 27 d. įsakymu Nr. 1-223 patvirtintomis Bendrosiomis gaisrinės saugos taisyklėmis bei vėlesniais jų pakeitimais ir kitais norminių teisės aktų reikalavimais, reglamentuojančiais gaisrinės saugos reikalavimus.

Ūkinės veiklos patalpose įrengtos ir nuolat tikrinamos pirminės gaisro gesinimo priemonės. Paskirti atsakingi asmenys už priešgaisrinę ir darbų saugą. Visi darbuotojai bus supažindinami su Bendrovės darbo tvarkos, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos ir civilinės saugos, aplinkosaugos taisyklėmis bei reikalavimais. Kiekvienoje darbo vietos saugos ir sveikatos instrukcijoje numatyta kaip dirbantysis privalo elgtis avarinių situacijų atveju.

5.5.PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI

Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai yra šie:

- ✓ Fizikinių veiksnių sukeliama pavojai;
- ✓ Cheminių medžiagų sukeliama pavojai;
- ✓ Pavojai, susiję su paslydimu ir griuvimu;
- ✓ Pavojus, susijęs su gamybos metu naudojamais įrengimais;
- ✓ Pavojai dėl transporto eismo;
- ✓ Pavojai dėl ergonominių veiksnių ir mikroklimato.

Pagrindinės sveikatos išsaugojimo priemonės:

- ✓ Darbuotojų aprūpinimas asmeninėmis apsaugos priemonėmis (Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatai (Žin., 1998, Nr. 43-1188).
- ✓ Darbo vietų sąlygų nuolatinė kontrolė, monitoringas.
- ✓ Periodiniai sveikatos patikrinimai (Asmenų, dirbančių galimos profesinės rizikos sąlygomis (kenksmingų veiksnių poveikyje ir pavojingą darbą), privalomo sveikatos tikrinimo tvarka (Žin., 2000, Nr. 47-1365).
- ✓ Darbuotojų savalaikis instruktažas.

5.6.PSICHOEMOCINIO POVEIKIO VERTINIMAS

5.6.1. Vertinimo metodas

Psichinė sveikata apibrėžiama, kaip jausmų, pažintinės, psichologinės būsenos, susijusios su individo nuotaika ir elgesiu, visuma. Psichinę sveikatą dėl PŪV gali įtakoti stresas ir konfliktai. Moksliniais tyrimais nustatyta, kad 50 proc. žmogaus sveikata priklauso nuo gyvenamosios, 25 proc. – nuo jos supančios aplinkos, apie 15 proc. – nuo paveldėjimo ir tik apie 10 proc. nuo sveikatos apsaugos. Visuomenė ir individas yra pajėgus kontroliuoti gyvenamą ir kiek mažiau ją supančią aplinką.

Atliekant psichoemocinio poveikio sveikatai vertinimą, išskiriami pagrindiniai vertinimo aspektai (uždaviniai):

- ✓ Esamos situacijos analizė;
- ✓ Veiksnių nustatymas;
- ✓ poveikį patirsiančių gyventojų apibūdinimas;
- ✓ pagrindinių informacijos šaltinių apie galimą poveikį sveikatai nustatymas;

- ✓ tikėtino poveikio svarbos, masto ir atsiradimo tikimybės įvertinimas; alternatyvių galimybių analizė ir rekomendacijos, kaip išvengti neigiamo ir sustiprinti teigiamą poveikį.

Atliekant esamos padėties analizę (žiūr. 7 skyrių), aprašyta populiacija, kuri gali būti veikiama ūkinės veiklos veiksmų. Į aprašą įtraukta sociodemografinė gyventojų charakteristika, duomenys apie jų sveikatą, taip pat įvertinta, kurios gyventojų grupės gali būti paveiktos (tiek teigiamai, tiek neigiamai) įgyvendinant projektą. Taip pat aprašyti determinantai, kurie ateityje gali būti susiję su planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimu.

5.6.2. Veiksniai, galintys sukelti psichoemocinį poveikį

Veiklos įtakojami rizikos veiksniai, jų mastas, kvapų pajautimas, akustinio triukšmo girdimumas, cheminis oro užterštumas, objekto matomumas.

Kvapai, tarša ir triukšmas analizuoti kiekybiniu metodu, reikšmingas poveikis nenustatytas. Analizuojamų veiksmų vertės nustatytos mažesnės nei reglamentuojamos saugios sveikatos apsaugai ribinės vertės: dėl ūkinės veiklos susidarantys kvapai nesieks didžiausios leidžiamos kvapo koncentracijos ribinės vertės, reglamentuojamos HN 121:2010, kur nustatyta $8,0 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ kvapo ribinė vertė, o taip pat pagal 2019 m. rugpjūčio 1 d. patvirtintas HN 121:2010 pataisas nuo 2026 m. sausio 1 d. įsigaliosiančios $5 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ ribinės vertės; susidaranti akustinė tarša neviršija Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ 1 ir 2 lentelėje nustatytų ribinių dydžių; aplinkos užterštumas nežymus, oro taršos sklaidos modeliavimo rezultatai tiek be foninių teršalų koncentracijų, tiek su foninėmis teršalų koncentracijomis neviršijo ribinių verčių, reglamentuotų LR aplinkos ministro ir sveikatos ministro 2007-06-11 įsakymu Nr.D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ bei „Aplinkos užterštumo normomis“, patvirtintomis 2001-12-11 LR aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr.591/640. Planuojama vykdyti ūkinę veiklą pagal savo pobūdį ir mastą nesukels psichoemocinio diskomforto.

Teritorijos tinkamumas veiklos vystymui.

- ✓ ŪV teritorija neprieštarauja savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniams;
- ✓ ŪV vykdoma Utenos rajone, aplink ŪV sklypą vyrauja pramonės ir sandėliavimo paskirties objektų teritorijos žemės sklypai;
- ✓ Su gyvenama ir visuomeninės paskirties teritorija įmonės sklypas nersiriboja;
- ✓ PŪV teritorija nepriklauso rekreacinei zonai, joje nėra saugotinių kraštovaizdžio objektų, vandens telkinių, visuomeninės paskirties objektų;
- ✓ Teritorijos naudojimo būdas nesikeičia.

Nežinojimas

Gyventojų psichikos sveikatą ir emocinę gerovę planuojamos ūkinės veiklos dažniausiai neigiamai veikia dėl kelių priežasčių: abejonių dėl projekto įgyvendinimo vietos tinkamumo, prieštaravimo dėl galimos projekto keliamos rizikos ir potencialios naudos, nepasitikėjimo projektą įgyvendinančia organizacija, ribotomis bendruomenės atstovų galimybėmis daryti įtaką projekto sprendiniams, baimės dėl besikeičiančių gyvenimo ar darbo sąlygų.

Informacijos stoka, nepasitikėjimas veikla, nežinojimas apie planuojamos veiklos pobūdį, apimtis, galimą poveikį aplinkai gali sukelti gyventojų nepasitenkinimą ir konfliktus su veiklos vykdytoju. Ši problema sprendžiama susitikimo su visuomene metu, kuomet pristatoma PVSV ataskaita.

Viešinimas

PVSV Ataskaitos viešinimo procedūros atliktos vadovaujantis LR sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-474 “Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo” II sk. reikalavimais.

Demografiniai pokyčiai

PŪV neigiamas poveikis demografijos pokyčiams neprognozuojamas.

Kiti veiksniai

Įmonėje gamyboje dirba 8 darbuotojai iš aplinkinių gyvenviečių. Ūkinės veiklos objektas sudaro palankias sąlygas socioekonominių procesų teigiamam pokyčiui aplinkiniams gyventojams. Aukštesnė socioekonominė padėtis teigiamai paveikia tiek psichologinę, tiek fiziologinę asmenų sveikatą.

IŠVADA:

- ✓ Pateikus ŪV saugumą pagrindžiančius duomenis, visuomenės psichologinis nepasitenkinimas veikla yra mažai tikėtinas.
- ✓ Nenustatytos objektyvios priežastys, galinčios įtakoti gyventojų psichologinį nepasitenkinimą.

6. NEIGIAMĄ POVEIKĮ SVEIKATAI MAŽINANČIOS PRIEMONĖS

Ūkinės veiklos vykdymo metu yra užtikrinamos visos reikiamos priemonės norint išvengti bet kokio reikšmingo neigiamo poveikio arba užkirsti jam kelią:

- ✓ Darbuotojai aprūpinimi visomis reikalingomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis (Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatai (Žin., 1998, Nr. 43-1188).

- ✓ Technologinė įranga, kelianti triukšmą, dirba uždaroje izoliuotose patalpose;
- ✓ Atliekų tvarkymas vyksta tik dienos metu, pagrindinis atvykstančių ir išvykstančių TP srautas numatomas tik dienos metu.
- ✓ Įmonėje surinktos atliekos perduodamos tolimesniems atliekų tvarkytojams, užsiregistravusiems Atliekų tvarkytojų valstybės registre.

Ūkinės veiklos tarša kvapais neviršys HN 121:2010 ribinių verčių, kur nustatyta $8,0 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ kvapo ribinė vertė, o pagal 2019 m. rugpjūčio 1 d. patvirtintą HN 121:2010 pataisą, nuo 2026 m. sausio 1 d. įsigaliosiančios $5 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ ribinės vertės. Planuojama ūkinė veikla kvapų sukeliama neigiamo poveikio žmonių sveikatai nedarys.

Kaip rodo akustinio triukšmo, susidarysiančio dėl objekto ūkinės veiklos, prognostiniai vertinimo rezultatai, triukšmo lygio padidėjimas neviršys leistinų triukšmo normų, reglamentuojamų HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ 2 lentelės 2 punkto, nei įmonės teritorijos ribose, nei artimiausios gyvenamosios teritorijos aplinkoje.

Tarša iš stacionarių ir mobilių taršos šaltinių aplinkos ore neviršija nustatytų ribinių verčių nei ūkinės veiklos sklypo ribose, nei artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje, įvertinus tiek ūkinės veiklos generuojamus teršalus, tiek ūkinės veiklos taršos šaltinių teršalų išmetimus su esama fonine koncentracija. Teršalų sklaidos modeliavimas atliktas priimant pačią nepalankiausią padėtį, t.y. kad išmetimai iš visų taršos šaltinių visą parą, visus 5 metus yra maksimalūs.

Atsižvelgiant į tai, konkrečios priemonės neigiamam poveikiui išvengti neplanuojamos.

Išvada:

- ✓ Vykdamas ŪV neigiamų aplinkos ir visuomenės sveikatos pokyčių nebus.
- ✓ ŪV vykdymo metu jokie aplinkos bei visuomenės sveikatos saugos reglamentai nepažeidžiami.

7. ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ

7.1. Vietovės gyventojų demografiniai rodikliai

Metodas

Vietovės gyventojų demografinių rodiklių analizė rengiama naudojantis viešai prieinamais statistikos duomenų šaltiniais: Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portalu ir

Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Lietuvos sveikatos rodiklių informacinė sistema, parengta pagal Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) standartus.

UAB „DeVido“ ENTP demontavimo ūkinė veikla vykdoma Utenos apskrityje, Utenos raj. sav. adresu Senojo Kaimo g. 9, Šiaudinių k., Vyžuonų sen., Utenos r. Kaimišųjų vietovių sveikatos rodiklių duomenų bazės nėra, todėl ataskaitoje nagrinėjami Utenos rajono savivaldybės gyventojų sveikatos rodikliai, kurie palyginami su bendrais Lietuvos Respublikos populiacijos rodikliais.

Vienas pagrindinių rodiklių, atspindinčių demografinę situaciją, yra gyventojų skaičius, kuris tiek Lietuvoje, tiek Utenos rajone jau daugelį metų sparčiai mažėjo dėl neigiamos natūralios gyventojų kaitos, didelės emigracijos, mažėjančio gimstamumo. Tačiau paskutinius kelerius stebimas nuolatinių gyventojų skaičiaus didėjimas Lietuvoje, ypač didesniuose Lietuvos miestuose.

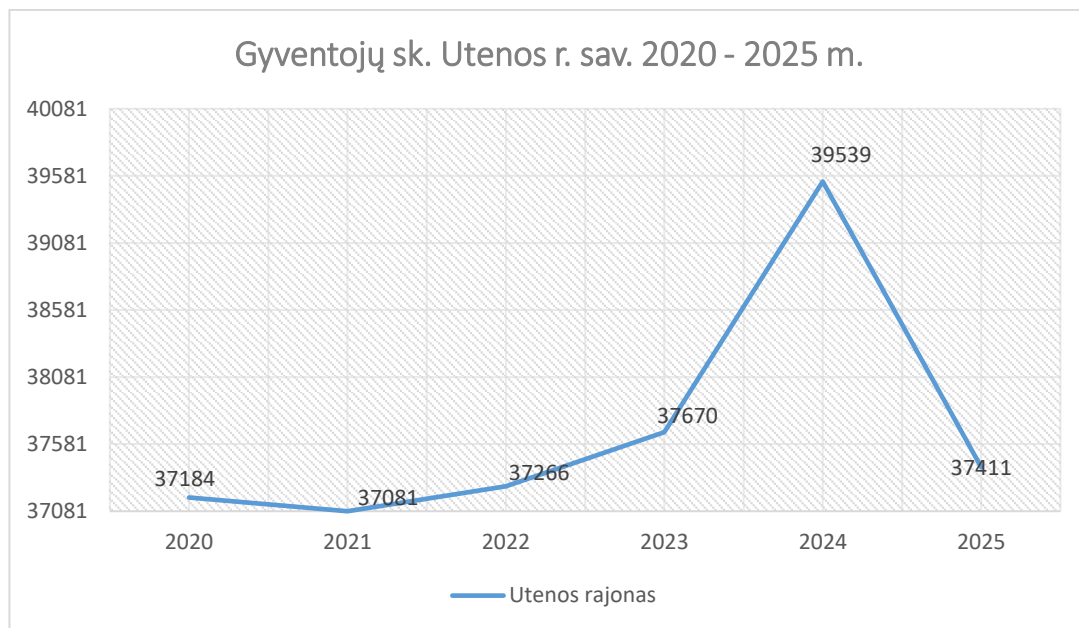
Statistikos departamento išankstiniais duomenimis, 2025 m. sausio 1 d. Utenos rajone gyveno 37 411 gyventojai (miesto gyventojų registruota – 25 587, kaimo – 11 824). 2020 metų liepos 1 d., Utenos rajone buvo registruoti 37 184 gyventojų (miesto gyventojų registruota – 25 397, kaimo – 11 787). Ženklus Utenos rajono gyventojų pagausėjimas stebėtas 2024 m. ir siekė 39 539 asmenis, beveik 5 proc. daugiau gyventojų, nei 2023 metais. Tačiau 2025 m. išankstiniais duomenimis, vėl stebimas gyventojų sumažėjimas. Išsamūs duomenys pateikti 20 lentelėje.

Metai	Utenos rajone	Mieste	Kaime
2025	37 411	25 587	11 824
2024	39 539	27 632	11 907
2023	37 670	25 668	12 002
2022	37 266	25 204	12 062
2021	37 081	25303	11778
2020	37184	25397	11787

20. lentelė. 2020 – 2025 m. Utenos r. gyventojų skaičius ir pasiskirstymas miesto ir kaimo gyvenamosiose vietovėse

Didžioji Utenos rajono savivaldybės gyventojų dalis gyvena mieste – 67,06 proc. (2023 m. duomenimis, Utenos apskrities miestuose vidutiniškai gyveno 57,59 proc., šalyje – 68,19 proc. visų gyventojų. Apžvelgiant penkerių metų laikotarpį, Utenos rajone nuo 2020 iki 2025 metų gyventojų skaičius padidėjo 227 asmenimis. Utenos rajone miesto ir kaimo vietovių gyventojų daugiau padidėjo mieste gyvenančių asmenų tarpe (miesto gyventojų skaičius padidėjo 190 asmenimis, kaimo - 37).

2020 – 2025 m. Utenos rajono gyventojų populiacijos pokytis pavaizduotas 1 diagramoje.

1 diagrama

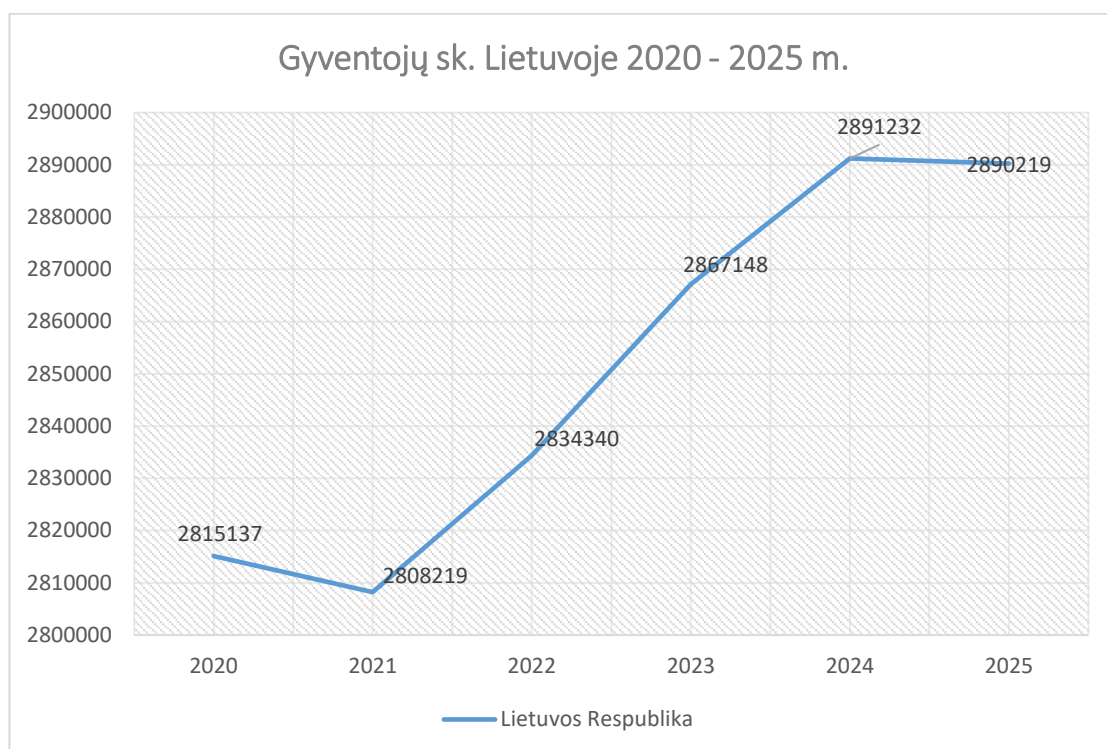
Lietuvos oficialios statistikos portalo išankstiniais duomenimis Lietuvos Respublikoje 2025 m. registruoti 2 890 219 nuolatiniai gyventojai. 2024 m. gyveno 2 891 232 gyventojai (miesto gyventojų registruota – 1 981 880, kaimo – 909 352), o 2023 m. pradžioje gyveno 2 867 148 gyventojai (miesto gyventojų registruota – 1 971 172, kaimo – 895 976). 2022 m. Lietuvos Respublikoje buvo registruota 2 834 340 gyventojų (miesto gyventojų registruota – 1 938 121, kaimo – 896 219). Kaimo vietovėse stebima gyventojų mažėjimo tendencija, nors pastaraisiais metais Lietuvoje fiksuojamas teigiamas gyventojų pokytis. Išsamūs duomenys pateikti 21 lentelėje.

Metai	Lietuvos	Mieste	Kaime
2025	2 890 219	1 979 794	910 425
2024	2 891 232	1 981 880	909 352
2023	2 867 148	1 971 172	895 976
2022	2 834 340	1 938 121	896 219
2021	2 808 219	1 915 260	892 959
2020	2 815 137	1 919 219	895 918

21. lentelė. 2017 – 2021 m. Lietuvos Respublikos gyventojų skaičius ir pasiskirstymas miesto ir kaimo gyvenamosiose vietovėse

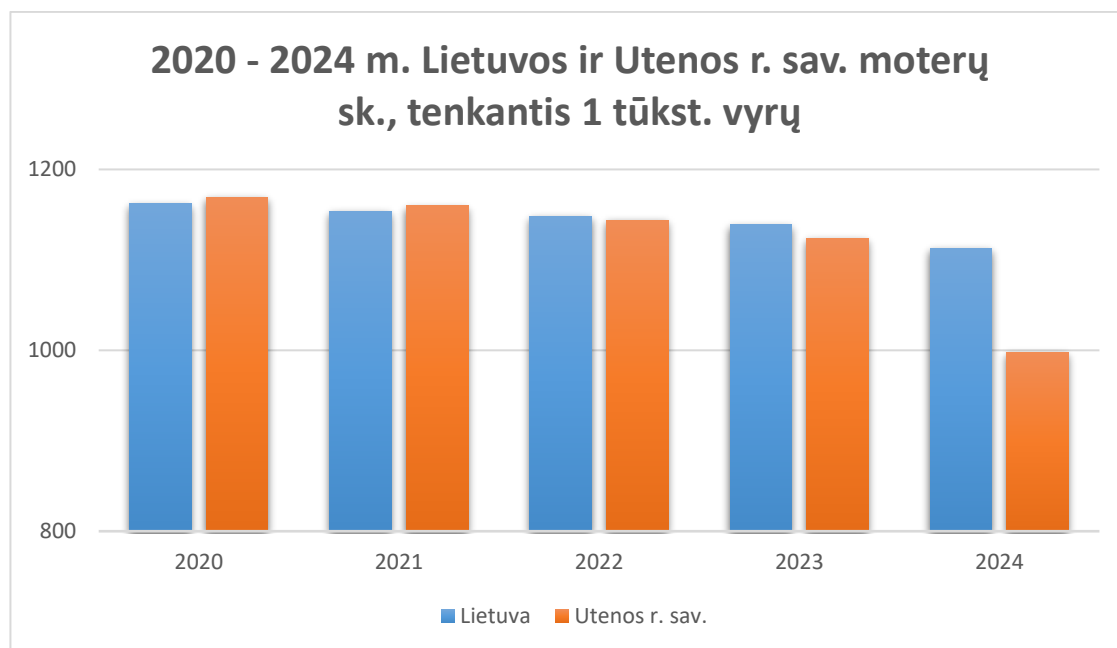
Oficialios statistikos 2024 metų duomenimis, Lietuvoje kaimo vietovėse gyvena apie 32 proc. šalies gyventojų. Apžvelgiant 2020 – 2024 metų Lietuvos gyventojų populiacijos statistinius duomenis, fiksuojama, kad nuo 2020 metų kaimo gyventojų padidėjo 10 109 asmenimis. Pastaruosius kelis metus miesto gyventojų skaičius augo ir nuo 2022 m. padidėjo 80 517 registruotais gyventojais. Matoma tendencija gyvenimui rinktis miesto vietoves. Galimai tam įtakos turi patrauklesni miesto vietovių ekonominiai bei socialiniai aspektai.

2020 – 2025 m. Lietuvos Respublikos gyventojų skaičiaus pokyčiai pavaizduoti 2 diagramoje.

2 diagrama

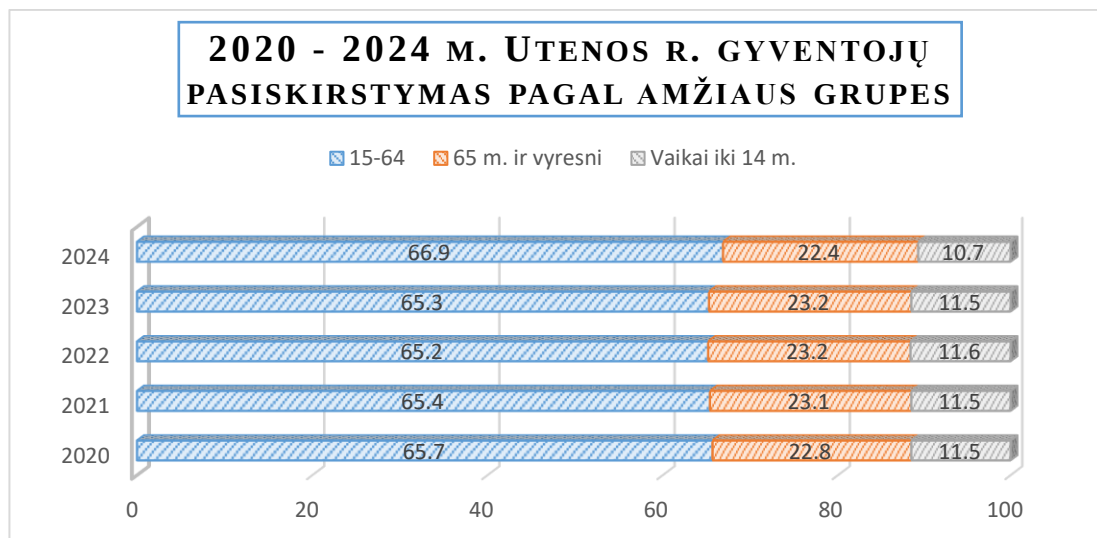
Pasiskirstymas pagal lytį. 2020 – 2024 m. Utenos rajono gyventojų pasiskirstymas pagal lytį buvo netolygus. 2020 metais moterų buvo registruota daugiau nei vyrų, atitinkamai 1 tūkstančiuo vyrų teko 1169 moterys. Tačiau 2024 m. šis netolygumas pasikeitė ir vyrų buvo registruota daugiau, nei moterų. Atitinkamai 1 tūkstančiui vyrų teko 998 moterys. Stebimos šio netolygumo mažėjimo tendencija. Lietuvoje, moterų skaičiaus, tenkančios 1 tūkst. vyrų, rodiklis buvo kiek mažesnis nei Utenos rajone ir 2020 m. siekė 1162 moteris, o 2024 m. buvo didesnis nei Utenos r. ir siekė 1113. Šalyje taip pat pastebimas bendras nežymus pasiskirstymo pagal lytį netolygumų mažėjimas. Analizuojant 2020 – 2024 m. gyventojų pasiskirstymą pagal lytį, pastebima, kad Utenos rajone moterų skaičiaus, tenkančios 1 tūkst. vyrų rodiklis teigiamai kito greičiau, nei šalies mastu. (3 diagrama)

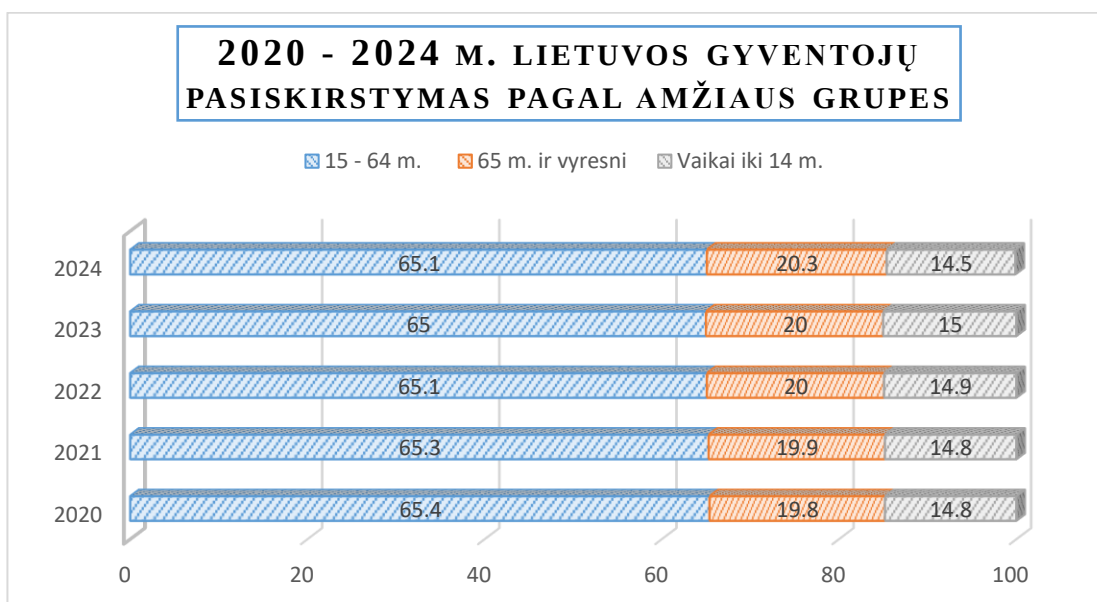
3 diagrama

Pasiskirstymas pagal amžiaus grupes. Utenos rajone, 2024 m. duomenimis, didžiąją dalį gyventojų sudaro asmenys esantys 15-64 metų darbingo amžiaus grupėje (66,9 proc.) 2020 m. ši grupė sudarė 65,7 proc. visų rajono gyventojų, stebimas darbingo amžiaus žmonių grupės didėjimas. 2024 m. iki 14 metų amžiaus grupėje esantys asmenys sudarė 10,7 proc. Per analizuojamą penkerių metų laikotarpį šio amžiaus žmonių grupė Utenos rajone sumažėjo ženkliausiai iš visų amžiaus grupių. Lietuvoje 2024 m. darbingo 15-64 amžiaus grupėje esančių asmenų buvo kiek mažiau, nei Utenos rajone (65,1 proc), šiuo aspektu stebimos geros demografinės tendencijos Utenos rajone, kituose šalies rajonuose šie rodikliai yra prastesni. Nuo 2020 m. senyvo amžiaus (65 m. ir vyresniųjų gyventojų dalis) gyventojų procentas kinta nežymiai (2020 m. – 22,8 proc., 2024 m. – 22,4 proc.). Lietuvos mastu bendras senyvo amžiaus (65 m. ir vyresniųjų gyventojų dalis) gyventojų procentas kiek mažesnis nei Utenos rajone.

Vaikų iki 14 m. Utenos rajone 2024 m. buvo registruota 3,8 procentiniais punktais mažiau, nei Lietuvoje (Utenos r. – 10,7 proc., Lietuvoje – 14,5 proc.). Šalyje nuo 2020 m. iki 2024 m. vaikų iki 14 metų skaičius pakito nežymiai. Išsamus Lietuvos ir Utenos rajono gyventojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes pateikiamas diagramose (4 ir 5 diagrama).

4 diagrama

5 diagrama

Nedirbančių asmenų skaičius, jo kitimas. Vieni svarbiausių ekonominių procesų ir makroekonominių problemų yra darbas ir nedarbas. Darbo rinkos ir asmenų užimtumo būklę parodo registruotas nedarbas. 2023 m. rugpjūčio 1 d. Užimtumo tarnyboje buvo registruoti 149 062 bedarbiai ir nedarbas šalyje siekė 8,4 procento. Pastebimas ženklus registruoto nedarbo mažėjimas (2023 m. pradžioje nedarbas siekė 9,2 proc.). Utenos rajone 2023 m. rugpjūčio 1 d. fiksuojamas mažesnis nedarbo lygis nei šalyje. 2023 m. rugpjūčio 1 d. Užimtumo tarnyboje bedarbiais buvo registruoti 1759 Utenos rajono gyventojai (187 mažiau nei prieš metus), kurie sudarė 7,5 proc. darbingo amžiaus Utenos rajono gyventojų. Ilgalaikių bedarbių skaičius Utenos rajono savivaldybėje sumažėjo, palyginanti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu. 2023 m. rugpjūčio 1 d. buvo registruoti 570 ilgalaikių bedarbių (28,8 proc. visų registruotų bedarbių), o 2023 m. rugpjūčio 1 d. – 385 ilgalaikių bedarbių (21,9 proc. visų registruotų bedarbių). Jaunimo iki 29 m. nedarbas Utenos rajone, Užimtumo tarnybos duomenimis, 2023 m. rugpjūčio 1 d. siekė 5 proc. - tai 1,2 proc. daugiau nei prieš metus. Vyresnių nei 50 m. amžiaus asmenų nedarbas, lyginant su praėjusiais metais, mažėjo - 2023 m.

rugpjūčio 1 d. Užimtumo tarnyboje registruota 827 vyresnių nei 50 metų darbo ieškančių asmenų (2022 metais atitinkamai- 1017). Kaimo vietovėje gyvena 33,26 proc. registruotų bedarbių. Didesnis nedarbo skirtumas tarp miesto ir kaimo gyventojų parodo, kad nedarbo situacija Savivaldybės kaimo vietovėse yra pakankamai sudėtinga.

UAB „DeVido“ veiklą vykdo Utenos rajone. Įmonėje nuolatos dirba 8 asmenys. Ūkinės veiklos objektas sudaro palankias sąlygas vietos ekonominių procesų teigiamam pokyčiui.

Gimstamumas, mirtingumas ir natūrali gyventojų kaita. Utenos rajone 2024 m. (2025 m. duomenų dar nėra) gimė 176 kūdikiai (gimstamumo rodiklis 1000-čiui gyventojų – 4,5), mirė – 627 asmenų (mirtingumo rodiklis 1000-čiui gyventojų – 15,8). Utenos rajone 2020 – 2024 m. laikotarpiu gimstamumo rodiklis 1000-čiui gyventojų sumažėjo 2,1 rodiklio vienetais, panašiai, kaip ir mirtingumorodiklis (2020 m. mirtingumo rodiklis 1000-čiui gyventojų – 17,8, 2024 m. - mirtingumo rodiklis 1000-čiui gyventojų – 15,8), tačiau išlieka didesnis, nei šalies mastu. Lietuvoje 2020 m. gimė 23 556 (gimstamumo rodiklis 1000-čiui gyventojų – 8,4), mirė – 43 547 asmenys (mirtingumo rodiklis 1000-čiui gyventojų – 15,5). Natūralaus prieaugio 1000 gyventojų rodiklis 2020 metais tiek Utenos r. sav. (-11,2), tiek šalies (- 7,1) buvo neigiamas, o Utenos rajono rodiklis buvo ženkliai didesnis už šalies rodiklį. 2024 m. tiek visoje šalyje, tiek Utenos rajone stebima neigiama natūrali gyventojų kaita, Išsamūs duomenys pateikti 22 ir 23 lentelėje.

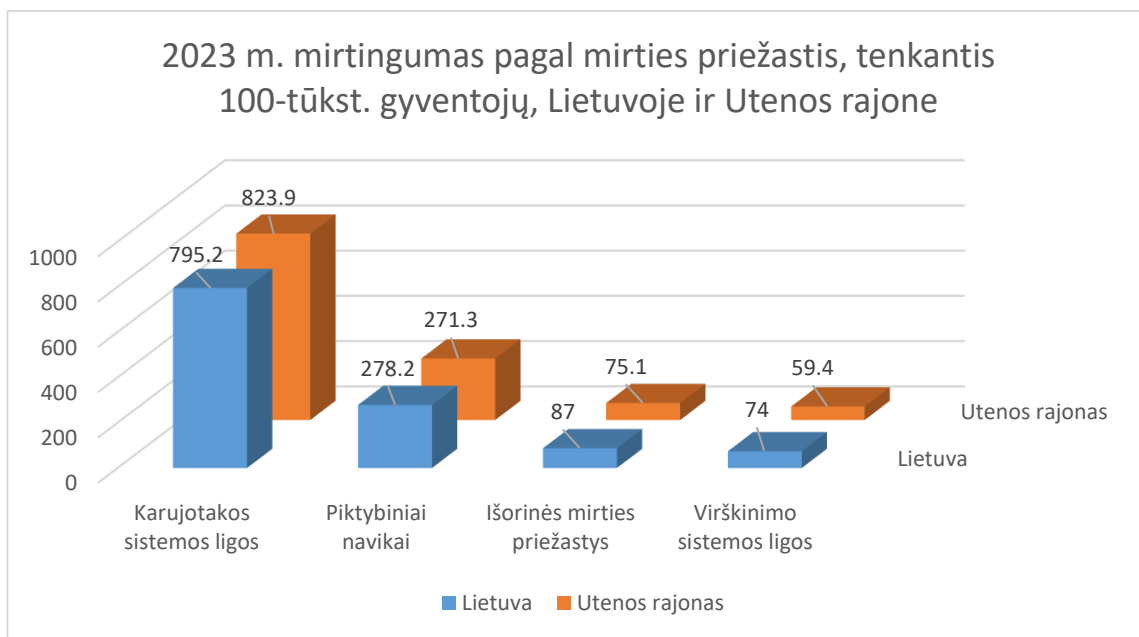
Metai	Gimstamumas 1000 gyventojų	Gyvų gimusių skaičius	Mirtingumas 1000 gyventojų	Mirusiųjų skaičius	Natūrali gyventojų kaita 1000 gyventojų
2020	6,6	247	17,8	662	-11,2
2021	7,3	269	19,3	715	-12,0
2022	6,0	225	18,3	681	-12,3
2023	5,6	212	16,6	618	-11,0
2024	4,5	176	15,8	627	-11,3

22. lentelė. 2020 – 2024 m. Utenos rajono gyventojų gimstamumo, mirtingumo ir natūralaus prieaugio duomenys.

Metai	Gimstamumas 1000 gyventojų	Gyvų gimusių skaičius	Mirtingumas 1000 gyventojų	Mirusiųjų skaičius	Natūrali gyventojų kaita 1000 gyventojų
2020	8,4	23 556	15,5	43 547	-7,1
2021	8,3	23 330	17,0	47 746	-8,7
2022	7,8	22 068	15,3	42 884	-7,4
2023	7,2	20 623	12,5	37 005	-5,7
2024	6,5	18 673	12,9	37 444	-6,4

23. lentelė. 2020 – 2024 m. Lietuvos gyventojų gimstamumo, mirtingumo ir natūralaus prieaugio duomenys.

Mirties priežasčių struktūra. Utenos rajono savivaldybės teritorijoje, kaip ir Lietuvoje, mirčių struktūra būdinga daugeliui ekonomiškai išsivysčiusių šalių ir jau daugelį metų išlieka panaši. Pagrindinės mirties priežastys – kraujotakos sistemos ligos, piktybiniai navikai, išorinės mirties priežastys ir virškinimo sistemos ligos. Pagal mirties priežastis, nuo kraujotakos sistemos ligų 2023 m. mirė 247 gyventojai (108 vyrai ir 139 moterys). Mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų rodiklis 2023 m. Lietuvoje buvo 795,2/100 000 gyventojų (2019 m. – 733/100 000 gyventojų), o Utenos rajone 2023 m. šis rodiklis siekė 823,95/100 000 gyventojų (2019 m. – 836,11/100 000 gyventojų) ir buvo ženkliai aukštesnis, nei šalies vidurkis. Dėl piktybinių navikų mirė – 87 gyventojai (51 vyras ir 36 moterys). Utenos rajone šis rodiklis tiek vyrų, tiek moterų tarpe buvo panašus kaip bendras šalies rodiklis (Lietuvoje – 423,9/100 000 vyrų, 197,3/100 000 moterų, Utenos rajone – 432,52/100 000 vyrų, 174,55,1/100 000 moterų). Dėl išorinių mirties priežasčių mirė 39 gyventojai (iš jų 32 vyrai ir 7 moterys). Mirties dėl išorinių priežasčių rodiklis 2023 m. Utenos rajone buvo fiksuotas kiek mažesnis, nei Lietuvoje, ši priežastis tarp vyrų pasitaikydavo 5 kartus dažniau, nei moterų tarpe, ši tendencija panaši tiek šalyje, tiek ir Utenos rajone (Lietuvoje – 148,0/100 000 vyrų, 40,0/100 000 moterų, Utenos rajone – 128,65/100 000 vyrų, 29,06/100 000 moterų). Dėl virškinimo sistemos ligų mirė 27 gyventojai (rodiklis Lietuvoje – 73,90/100 000, Utenos rajone – 79,68/100 000). Dėl kvėpavimo sistemos Utenos rajone ligų mirė 17 gyventojų, dėl infekcinių ligų mirė 6 gyventojai. 2023 m. Lietuvos ir Utenos rajono standartizuotas mirtingumas pagal priežastis tenkantis 100 tūkst. gyventojų pateikiamas 6 diagramoje.

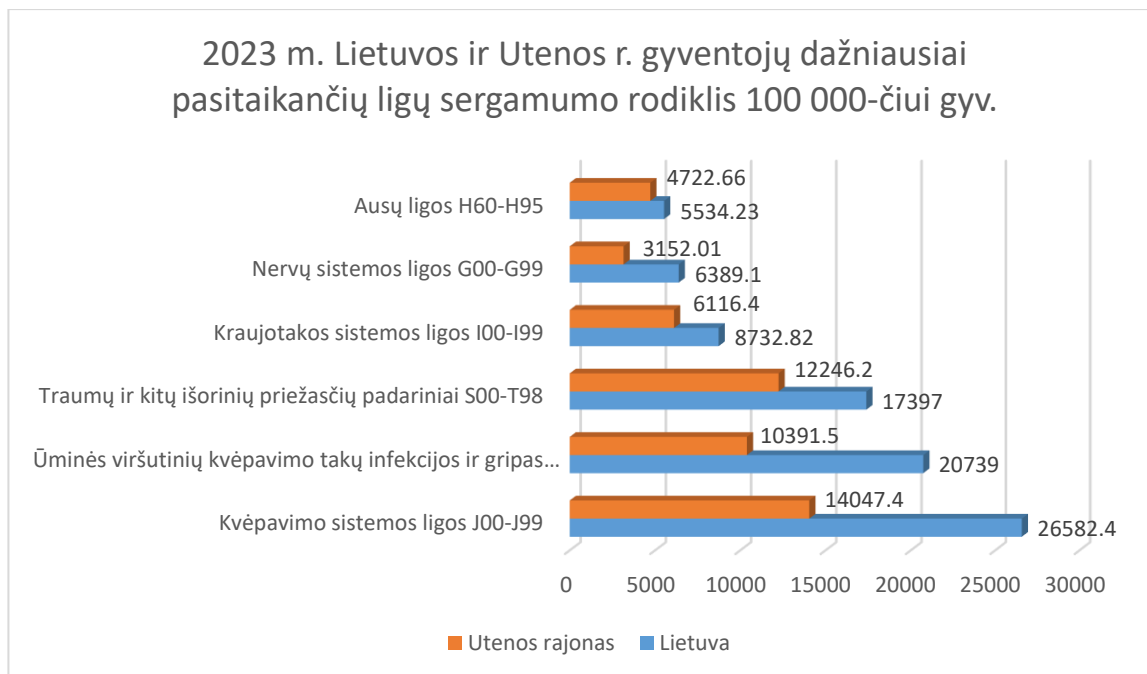
6 diagrama

7.2. Gyventojų sergamumo rodiklių analizė.

Atlikta Utenos raj. savivaldybės ir Lietuvos sergamumo 100 000–čiui gyventojų analizė. Higienos instituto duomenimis, 2023 m. Utenos rajone didžiausias sergamumas buvo kraujotakos sistemos ligomis (I100-I99) (6116,4 atvejo/100 000–čiui gyv.), kvėpavimo sistemos ligomis (J00-J99) (14 047,4 atvejo/100 000–čiui gyv.), iš kurių išsiskyrė didelis sergamumas ūminėmis viršutinių kvėpavimo takų infekcijomis ir gripu (J100-J11) (10 391,5 atvejo/100 000–čiui gyv.), traumų ir kitų

išorinių priežasčių padariniai (S00-T98) (12 246,2 atvejo/100 000-čiui gyv.), sergamumas nervų sistemos ligomis (G00-G99) (3152,01 atvejo/100 000-čiui gyv.), sergamumas ausų ligomis (H60-H95) (4722,66 atvejo/100 000-čiui gyv.).

Lietuvoje sergamumo tendencijos buvo panašios. Didžiausią skaičių sudarė kvėpavimo sistemos ligos (J00-J99) (26 582,4 atvejo/100 000-čiui gyv.), iš kurių taip pat išsiskyrė didelis sergamumas ūminėmis viršutinių kvėpavimo takų infekcijomis ir gripu (J100-J11) (20 739 atvejo/100 000-čiui gyv.), traumų ir kitų išorinių priežasčių padariniai (S00-T98) (17 397 atvejo/100 000-čiui gyv.), sergamumas kraujotakos sistemos ligomis (I100-I99) (8732,82 atvejo/100 000-čiui gyv.), sergamumas nervų sistemos ligomis (G00-G99) (6389,1 atvejo/100 000-čiui gyv.), sergamumas ausų ligomis (H60-H95) (5534,23 atvejo/100 000-čiui gyv.). 2023 m. Lietuvos ir Utenos rajono gyventojų dažniausiai pasitaikančių ligų sergamumo rodiklis, tenkantis 100 tūkst. Gyventojų, pateikiamas 7 diagramoje.

7 diagrama

Išvada: Išanalizavus Utenos r. sav. bei Lietuvos demografinius ir sergamumo rodiklius, matyti, kad dauguma rodiklių yra panašūs. Utenos rajono gyventojų sergamumo rodikliai buvo kiek mažesni, nei bendras Lietuvos rodiklis. Didžiausias skirtumas pastebimas pagal bendro gyventojų skaičiaus kitimą penkerių metų laikotarpyje, gyventojų gimstamumo, mirtingumo, pasiskirstymo pagal amžiaus grupes rodikliuose. Pagrindinės sergamumo tendencijos išlieka tos pačios.

7.3. Gyventojų rizikos grupių populiacijoje analizė.

Populiacija – tai žmonių grupių, kurios skiriasi savo jautrumu žalingiems sveikatai veiksniams, visuma. Žmonių grupės jautrumą sveikatai darantiems įtaką veiksniams lemia keli faktoriai: amžius, lytis, esama sveikatos būklė. Atliekant poveikio visuomenės sveikatai įvertinimą, galima išskirti dvi pagrindines rizikos grupes:

UAB „DeVido“ eksploatuoti netinkamų transporto priemonių demontavimo ir atliekų tvarkymo ūkinės veiklos sanitarinės apsaugos zonos koregavimas. PVSV Ataskaita.

- ✓ Dirbantieji, tai grupė žmonių, kurie darbo sutartyje nustatytą laiką dirba galimos padidintos emocinės įtampos, fizikinių, cheminių bei ergonominių rizikos veiksnių sąlygomis.
- ✓ Gyventojai, tai grupė asmenų, gyvenančių arčiausiai nagrinėjamos teritorijos:
 - Vaikai (visų Utenos r. sav. gyventojų tarpe vaikai sudaro ~15 proc.).
 - Vyresnio amžiaus žmonės (visų Utenos r. sav. gyventojų tarpe vyresni (<60) gyventojai sudaro apie 21,6 proc.
 - Visų amžiaus grupių asmenys, turintys nusiskundimų dėl sveikatos būklės (Utenos r. sav. apie 2,7 proc.)

UAB „DeVido“ ūkinei veiklai Specialiųjų žemės naudojimosi sąlygų įstatymu nustatyta ir komunaliniam objektui taikoma 100 metrų sanitarinė apsaugos zona. Į šią zoną nepatenka gyvenamosios ir visuomeninės paskirties objektai.

PŪV veiklos galimas poveikis visuomenės grupėms pateiktas 24 lentelėje (58 p.).

Visuomenės grupės	Veiklos rūšys ar priemonės, taršos šaltiniai	Grupės dydis (asmenų skaičius)	Poveikis: Teigiamas (+) Neigiamas (-)	Komentarai ir pastabos
1	2	3	4	5
1. Veiklos poveikio zonoje esančios visuomenės grupės (vietos populiacija)	Triukšmas, oro tarša	Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis Utenos rajono Šiaudinių kaime 2021 m. gyveno 221 gyventojas.	0	Neigiamas poveikis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje dėl ūkinės veiklos nenumatomas
2. Darbuotojai	ENTP demontavimas, detalių prekyba	8 darbuotojai	Dalis darbuotojų įdarbinami iš Šiaudinių kaimo (+)	Periodiškai atliekamas darbo vietų profesinės rizikos vertinimas
3. Veiklos produktų vartotojai	Fiziniai ir juridiniai asmenys	Neapibrėžtas skaičius	+	Surenkamos išrūšiuotos atliekos
4. Mažas pajamas turintys asmenys	0	0	nevertinta	0
5. Bedarbiai	Gamybos darbuotojai, logistika, prekyba	2 darbuotojai	+	Galimybė įsidarbinti
6. Etninės grupės	0	0	nevertinta	0
7. Sergantys tam tikromis ligomis (lėtinėmis, priklausomybės ligomis ir pan.)	0	0	nevertinta	0
8. Neįgalieji	0	0	nevertinta	0
9. Vieniši asmenys	0	0	nevertinta	0
10. Prieglobsčio ieškančiai ir emigrantai, pabėgėliai	0	0	nevertinta	0
11. Benamiai	0	0	nevertinta	0
12. Kitos populiacijos grupės (areštuotieji, specialių profesijų asmenys, atliekantys sunkų fizinį darbą ir pan.)	0	0	nevertinta	0
13. Kitos grupės (pavieniai asmenys)	0	0	nevertinta	0

24. lentelė. PŪV veiklos galimas poveikis visuomenės grupėms.

7.4. Gyventojų demografinių ir sveikatos rodiklių palyginimas su visos populiacijos duomenimis.

Gyventojų demografinių ir sveikatos rodiklių palyginimas su visos populiacijos duomenimis pateiktas 7.1. ir 7.2. poskyriuose.

7.5. Planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatos būklei.

1. Veiksniai, kurie turi reglamentuotas ribines vertes: triukšmas, vibracija, oro tarša, tarša kvapais, dirvožemio ir vandens tarša ir veiksniai;

2. Veiksniai, kurių ribinės vertės nėra reglamentuotos: psichologiniai veiksniai, ekstremalių situacijų veiksniai, biologinės taršos veiksniai, statybos darbai.

Nei vienas iš analizuotų veiksnių neturės poveikio visuomenės sveikatos būklės pablogėjimui. Visi kiekybiniu būdu vertinti veiksniai atitinka visuomenės sveikatai nustatytus sveikatos saugos reikalavimus. Kiti veiksniai tokie kaip profesinės rizikos, statybos darbų ir ekstremalių situacijų yra valdomi laikantis darbo saugos reikalavimų. Vykdoma UAB „DeVido“ komunalinio objekto ūkinė veikla neįtakos visuomenės sveikatos būklės pablogėjimo.

8. SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ NUSTATYMO ARBA TIKSLINIMO PAGRINDAS

8.1. šis skyrius rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo ir Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis;

SAZ – aplink stacionarų taršos šaltinį arba kelis šaltinius esanti teritorija, kurioje dėl galimo neigiamo vykdomos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai galioja įstatymais ar Vyriausybės nutarimais nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

SAZ ribos turi būti tokios, kad taršos objekto keliama tarša (cheminė, tarša kvapais, akustinė tarša) už SAZ ribų neviršytų teisės norminiuose aktuose gyvenamajai aplinkai ir (ar) visuomeninės paskirties pastatų aplinkai nustatytų ribinių taršos verčių.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo¹ 3 priedo, 2 lentelės 7. punktu, atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiams (statiniams) reglamentuojama 100 m SAZ.

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo dokumentai rengiami norint koreguoti įmonei Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu¹ nustatytą sanitarinę apsaugos zoną. PVSV Ataskaitoje įvertinamas ūkinės veiklos paskleidžiamų aplinkos oro teršalų, kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių sukeltas poveikis žmogaus sveikatai.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 51 straipsnio 3 punktu, atliekamas įmonės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas (toliau – PVSV). Nustatant sanitarinės apsaugos zonos dydį, vadovaujasi šiuo kriterijumi – ūkinės veiklos išmetamų (išleidžiamų, paskleidžiamų) aplinkos oro teršalų, kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių sukeliamas žmogaus sveikatai kenksminga aplinkos tarša už sanitarinės apsaugos zonų ribų, taip pat tose sanitarinės apsaugos zonose (jų dalyse), kuriose yra šio įstatymo 53 straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose nurodyti objektai, neturi viršyti aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatyto aplinkos oro teršalų ir sveikatos apsaugos ministro nustatytų kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių ribinių užterštumo (ar kitokių) verčių, nustatytų gyvenamosios paskirties pastatų (namų), viešbučių, mokslo, poilsio, gydymo paskirties pastatų, su apgyvendinimu susijusių specialiosios paskirties pastatų, rekreacijai skirtų objektų aplinkai.

Įmonė įsikūrusi Utenos rajone, adresu Senojo Kaimo g. 9, Šiaudinių k., Vyžuonų sen., Utenos r. Sklypo unikalus Nr. 4400-1252-5649; sklypo kadastrinis Nr. 8240/0001:282 Naujasodžio k. v. Žemės sklypo plotas – 1,3 ha. Žemės sklypo paskirtis – Kita, žemės naudojimo būdas – Komercinės paskirties objektų teritorijos. Žemės sklypas priklauso fiziniams asmenims, tarp jų ir įmonės savininkui. Gautas visų žemės savininkų sutikimas nustatyti, įregistruoti ir išregistruoti analizuojamai teritorijai taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas (komunalinių objektų sanitarinę apsaugos zoną, toliau - SAZ).

Nustatyta sanitarinės apsaugos zona bus įrašyta į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymo ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu Nr. XIII-2166, priimtu 2019 m. birželio 6 d. (galiojanti suvestinė redakcija 2025-02-01), IV sk., pirmo skirsnio, 53 str.:

Sanitarinės apsaugos zonose draudžiama:

- ✓ statyti sodo namus, gyvenamosios, viešbučių, kultūros paskirties pastatus, bendrojo ugdymo, profesinių, aukštųjų mokyklų, vaikų darželių, lopšelių mokslo paskirties pastatus, skirtus švietimo reikmėms, kitus mokslo paskirties pastatus, skirtus neformaliajam švietimui poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatus, specialiosios paskirties pastatus, susijusius su apgyvendinimu (kareivinių pastatus, kalėjimus, pataisos darbų kolonijas, tardymo izoliatorius);
- ✓ įrengti šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties patalpas kitos paskirties statiniuose ir (ar) rekonstruojant arba remontuojant statinius;
- ✓ keisti statinių ir (ar) patalpų paskirtį į šios dalies 1 punkte nurodytą paskirtį;
- ✓ planuoti teritorijas rekreacijai ir šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties objektų statybai, išskyrus atvejus, kai šie objektai naudojami tik ūkininko ar įmonės, vykdančios veiklą sanitarinės apsaugos zonose leistinos paskirties pastatuose (patalpose), ūkinės veiklos ir (ar) darbuotojų saugos ir sveikatos reikmėms.

Vykdomai ENTP demontavimo ir tvarkymo ūkinei veiklai, adresu Senojo Kaimo g. 9, Šiaudinių k., Vyžuonų sen., Utenos r., SŽNS reglamentuota komunalinių objektų 100 m sanitarinė apsaugos zona. SAZ zona *koreguojama* atliekant ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimą. Vertinimo metu nustatyta, kad visi PVSV veiksniai nepasiekia ribinių verčių, nustatytų gyventojų sveikatos apsaugai, įmonė suvaldo ūkinės veiklos taršą savo veiklavietės ribose, todėl rekomenduojama nustatyti sanitarinę apsaugos zoną su sklypo ribomis – 1,3 ha.

Vertinamos ūkinės veiklos sanitarinė apsaugos zona yra nustatoma pagal analizuojamos ūkinės veiklos ženkiausius rizikos veiksnius – triukšmo (L_{dienos}) bei maksimalią 99,8-ojo procentilio ilgalaikę vienos valandos NO_x pažemio koncentraciją, kadangi kiti rizikos veiksniai yra mažiau ženkliūs. **SAZ nustatoma vadovaujantis sumodeliuota triukšmo izolinija pagal dienos periodo triukšmo ribinę 55 dBA vertę bei vadovaujantis maksimalia 99,8-ojo procentilio ilgalaikę vienos valandos Azoto oksidų (NO_x) pažemio koncentracijos izolinija prie nustatomos SAZ ribos (0,05 mg/m^3 , sudaro 0,25 RV, kai $RV = 0,2 mg/m^3$). Žiūr. 8.2.1. punktą, 62 p.**

8.2. Rekomenduojamas sanitarinės apsaugos zonos dydis

Siūloma įmonės UAB „DeVido“ sanitarinę apsaugos zoną nustatyti su ūkinės veiklos žemės sklypo ribomis – 1,3 ha. Sklypo unikalus Nr. 4400-1252-5649; sklypo kadastrinis Nr. 8240/0001:282 Naujasodžio k. v. Žemės sklypo plotas – 1,3 ha.

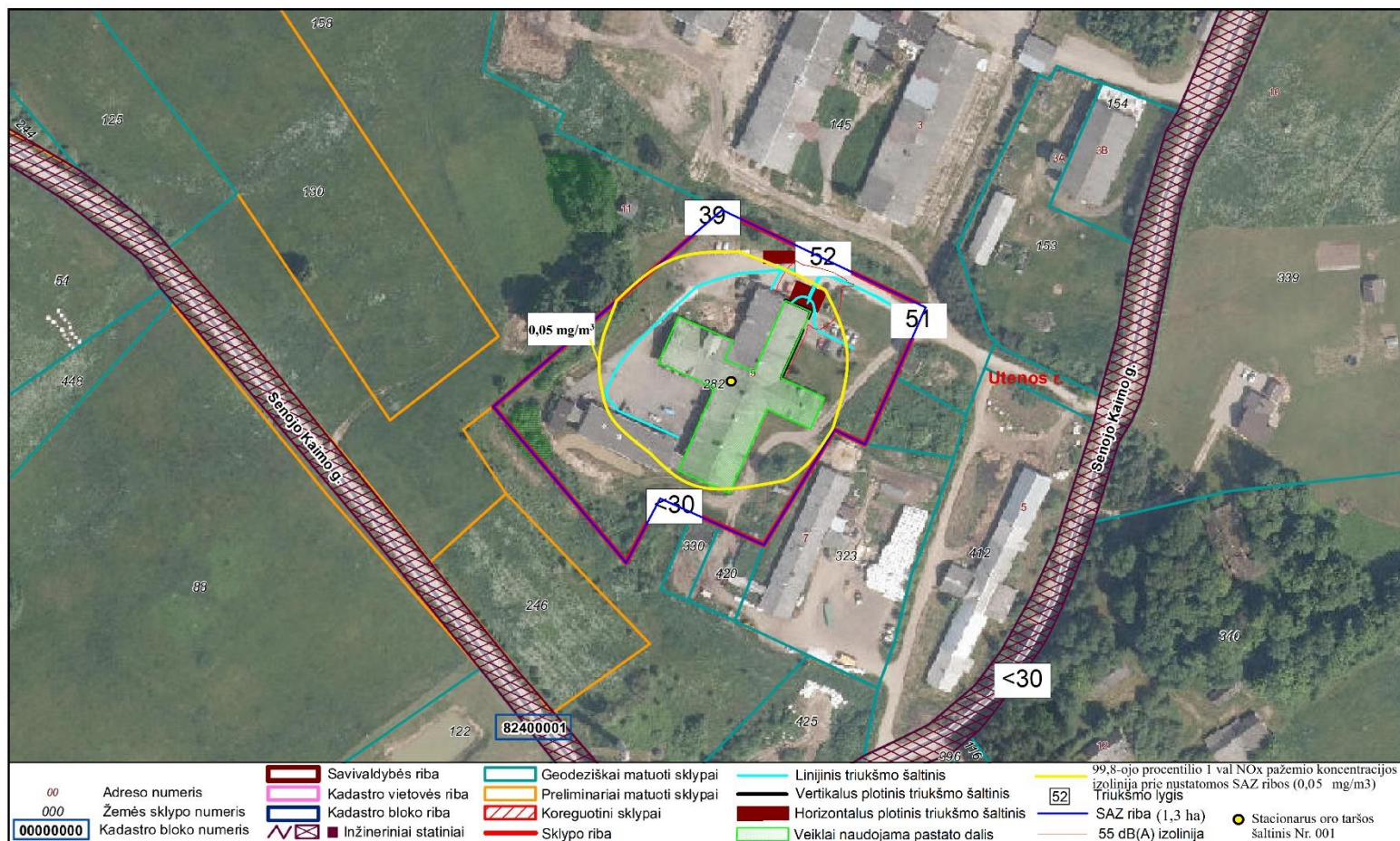
Vykdomai ūkinei veiklai sanitarinė apsaugos zona nustatoma įvertinant analizuojamos ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai pagal triukšmo skaičiavimus, taip pat kvapo ir oro taršos duomenis.

- 8.2.1. Pateikti sanitarinės apsaugos zonos ribų planą (topografinį planą, brėžinį ar žemėlapi, kurio mastelis 1:500–1:10000, tačiau gali būti naudojamas ir kitas mastelis, jei dokumentuose bus pateikta aiški šiame punkte nurodyta informacija), kuriame turi būti pažymėtos taršos šaltinio ir / ar taršos objekto arba keleto jų siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribos, patikslintos pagal meteorologinius duomenis, pateikiamas sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo arba tikslinimo pagrindimas, nurodomi gyvenamosios paskirties pastatai (namai), sodo namai, viešbučių, administracinės, prekybos, maitinimo, kultūros, mokslo, poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatai, specialiosios paskirties pastatai, susiję su apgyvendinimu, rekreacinės teritorijos, kiti objektai (pateikiamas ne senesnis kaip 1 metų sanitarinės apsaugos zonos ribų planas);
- 8.2.2. Pateikti sanitarinės apsaugos zonos ribų planą, topografinį planą su pažymėtomis teršalų sklaidos skaičiavimų vertėmis, izolinijomis, taršos šaltiniais.

14 pav., 63 p. pateikiama taršos objekto RC kadastrinio žemėlapio ištrauka (mastelis 1:2000) su besiribojančių sklypų ribomis, artimiausia gyvenamos paskirties teritorija, taršos objekto sklypo ribomis ir rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos ribomis, patikslintomis pagal meteorologinius duomenis suskaičiuotomis objekto sukeltos taršos sklaidos duomenis bei ribines vertes, taršos objekto žemėlapio ištrauka su rekomenduojama sanitarinės apsaugos zona, patikslinta pagal viršnorminę triukšmo lygio izoliniją dienos metu ir didžiausią 99,8-ojo procentilio ilgalaikę vienos valandos Azoto oksidų (NO_x) pažemio koncentracijos izoliniją prie nustatomos SAZ ribos ($0,05 \text{ mg/m}^3$) (sudaro 0,25 RV, kai $\text{RV} = 0,2 \text{ mg/m}^3$). Naudota Lietuvos koordinatų sistema LKS-94. Mastelis 1:2000.

KADASTRO ŽEMĖLAPIO IŠTRAUKA

Mastelis 1:2000

14 pav. Rekomenduojama sanitarinė apsaugos zona su viršnormine 55 dB(A) triukšmo lygio izolinija dienos metu ir didžiausia 99,8-ojo procentilio ilgalaikė 1 valandos Azoto oksidų (NO_x) pažemio koncentracijos izolinija prie nustatomos SAZ ribos (0,05 mg/m³). Naudota Lietuvos koordinacių sistema LKS-94. Mastelis 1:2000.

9. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODŲ APRAŠYMAS

9.1. Panaudoti kiekybiniai ir kokybiniai poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodai ir jų pasirinkimo pagrindas

Metodų paskirtis – įvertinti galimą poveikį visuomenės sveikatai. Metodo tikslas yra kuo realiau įvertinti neigiamus veiksnius ir jų daromą poveikį žmonių sveikatai ir gyvenimo kokybei. Aplinkos taršos vertinimo modeliai, naudoti vertinime, buvo pasirinkti todėl, kad jie aprobuoti LR aplinkos ministerijos.

Vertinant vietovės demografinius bei sveikatos rodiklius buvo naudotasi Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portalu ir Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Lietuvos sveikatos rodiklių informacinė sistema ir pateiktais statistiniais duomenimis. Remiantis jais buvo atlikta visuomenės sveikatos būklės analizė.

Poveikio kiekybiniam ir kokybiniam vertinimui naudojome metodikas, pateiktas Europos sąjungos direktyvoje 93/67/EEC. Metodo esmė – komponentų, veikiančių žmogaus gyvenamąją aplinką, susidarančią dėl aplinkos veiksnių palyginimas su žemesniais aplinkos veiksniais, nesukeliantiais pasekmių gyvenimo kokybei. Pirminiame šio etapo vertinime atmetame tuos poveikių veiksnius, kurie yra mažesni už nesukeliantčius pasekmių gyvenimo kokybei ir identifikuojame tuos veiksnius, kurie yra didesni ir gali sukelti neigiamų pasekmių gyvenimo kokybei.

Triukšmo modeliavimas atliktas programa – „CadnaA“ (versija 2018 MR1). Ši programa skirta įvairių triukšmo šaltinių skleidžiamo garso lygio modeliavimui ir prognozavimui. „CadnaA“ programinis modelis triukšmo sklaidos vertinimą atlieka pagal Europos komisijos direktyvą 2002/49/EC (aplinkos triukšmo direktyva).

Iš transporto priemonių išsiskiriančių teršalų kiekiai apskaičiuoti pagal „Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodikos“ (angl. EMEP/EEA Air Pollutant Emission Inventory Guidebook 2019) B dalies 1.A.3.b skyriaus „Road transport“ 3-5 lentelėje pateiktus teršalų emisijos faktorius ir 3-15 lentelėje pateiktas vidutinės kuro sąnaudas.

Tarša į aplinkos orą iš dujomis varomo šakinio krautuvo skaičiuota vadovaujantis Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodika EMEP/EEA, skyrumi 1.A.4 „Non-road mobile sources and machinery“ (2019 – update 17 Oct) metodiką, kuri įrašyta į Aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13d. įsakymu Nr. 395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“ su vėlesniais pakeitimais. Skaičiavimai atlikti pagal metodikoje pateikiamą apibendrintą skaičiavimo algoritmą Tier1, paremtą teršalų kiekio apskaičiavimu pagal kuro sąnaudas.

Šie skaičiavimo modeliai yra įtraukti į LR Aplinkos ministerijos rekomenduojamų modelių, skirtų vertinti aplinkai, sąrašą. Gauti rezultatai lyginami tiek su Europos sąjungos, tiek su Lietuvos Respublikos teisės aktų bei norminių dokumentų reikalavimais.

Aplinkos oro taršos sklaidos modeliavimui naudota „ADMS 6“ matematinio modeliavimo programinė įranga (Cambridge Environmental Research Consultants Ltd, Didžioji Britanija). „ADMS 6“ modelis taikomas oro kokybei kontroliuoti ir skirtas taškiniais, ploto, linijiniams bei tūrio šaltiniams modeliuoti. „ADMS 6“ algoritmai yra skirti pažemio sluoksniui, vėjo, turbulencijos

ir temperatūros vertikaliesiems profiliams, taip pat valandos vidurkių koncentracijoms (nuo 1 iki 24 val., mėnesio, metų) apskaičiuoti, vietovės tipams įvertinti. Šis modelis yra įtrauktas į LR Aplinkos ministerijos rekomenduojamų modelių, skirtų vertinti aplinkai, sąrašą (Aplinkos apsaugos agentūros Direktorius įsakymas „Dėl ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijų patvirtinimo“ 2008 m. gruodžio 9 d. Nr. AV-200). Gauti rezultatai lyginami tiek su Europos sąjungos, tiek su Lietuvos Respublikos teisės aktų bei norminių dokumentų reikalavimais.

9.2. Galimi vertinimo netikslumai ar kitos vertinimo prielaidos

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo netikslumai ir klaidos gali būti tik tuo atveju, jei ūkinės veiklos organizatorius poveikio visuomenės sveikatai vertintojui pateikė nepilną ar neteisingą informaciją apie narinėjamą planuojamą ūkinę veiklą bei veiklos lemiamus fizinės aplinkos veiksnius, darančius įtaką sveikatai.

10. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS

Vertinant ūkinę veiklą buvo nustatyta, kad aplinkos taršos veiksnys, fizinis veiksnys - triukšmas ir nagrinėjamos ūkinės veiklos įtakojamos oro taršos, taršos kvapais ir akustinio triukšmo prognozuojamos maksimalios koncentracijos ir vertės neviršys norminiais aktais nustatytų ribinių verčių.

11. REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS

Rekomendacijos dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo stebėsenos neteikiamos.

12. LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas (Žin., 2002, Nr.56-2225; 2007, Nr.64-2455; aktuali redakcija);
2. Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. birželio 06 d. įstatymas Nr. XIII-2166 „Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas“ (TAR, 2019; Nr. 9862; aktuali redakcija);
3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-05-13 įsakymas Nr.V-474 „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“ (Žin., 2011, Nr.61-2923, aktuali redakcija);
4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016-01-19 įsakymas Nr. V-68 „Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų patvirtinimo“ (TAR, 2016-01-21, Nr. 2016-01346; aktuali redakcija);
5. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas (Žin., 1996, Nr.82-1965; aktuali redakcija);
6. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-06-13 įsakymas Nr.V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr.75-3638);
7. Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007-10-31 įsakymu Nr.DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr.119-4877; aktuali redakcija);
8. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. liepos 21 d. įsakymas Nr. V-596 „Dėl Triukšmo poveikio visuomenės sveikatai tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 93-3484 ir vėlesni pakeitimai).
9. Lietuvos Respublikos Triukšmo valdymo įstatymas (Žin., 2004, Nr. 164-5971 ir vėlesni pakeitimai).
10. Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Lietuvos sveikatos rodiklių informacinė sistema.
11. Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės internetinė svetainė: <https://www.stat.gov.lt/>.
12. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro internetinė svetainė <http://nvsc.lrv.lt/>
13. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymą „Dėl paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“ 2007 m. balandžio 2 d. Nr. D1-193 (Suvestinė redakcija nuo 2019-11-01).
14. Lietuvos Respublikos Aplinkos Ministro įsakymas Dėl Atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo 1999 m. liepos 14 d. Nr. 217.
15. Aplinkos ministro ir sveikatos ministro 2007 06 11 įsakymas Nr.D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“.
16. Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksido, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 7 d. įsakymo Nr. D1-585/V-611 redakcija) „Dėl Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo“.

17. EMEP/EEA emission inventory guidebook 2013 update Sept 2014 (įrašyta į aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr.395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“, 2005 m. liepos 15 d. įsakymo Nr.D1-378 redakcija).

18. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymas Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normą HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“.

19. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. D1-546 „Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“ (Žin. 2009, Nr. 113-4831 ir vėlesni pakeitimai) patvirtintais „Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatais“.

20. Lietuvos erdvinės informacijos portalas. Prieiga prie interneto: <https://www.geoportal.lt/map/>

21. Oficialios statistikos portalas: <https://osp.stat.gov.lt/gyventoju-ir-bustu-surasymai1>